

Københavns Kommunes Årsrapport for Regnskab 2009

FORORD	2
ØKONOMISKE MÅLSÆTNINGER	6
ØKONOMISKE RAMMER	8
ÅRETS RESULTAT	9
BEFOLKNINGSUDVIKLING	11
BESKÆFTIGELSE OG LEDIGHED	13
INDTÆGTER FRA SKATTER OG UDLIGNING	15
SERVICEUDGIFTER	17
ANLÆGSUDGIFTER	18
UDGIFTER TIL OVERFØRSELSINDKOMSTER	21
FINANSIELLE INDTÆGTER OG UDGIFTER	23
DET INTERNATIONALE ÅR	25
DET KOMMENDE ÅR	27
DEN ØKONOMISKE KRISE	27
STIGENDE BØRNETAL OG KAPACITETSUDFORDRINGER	29
LØBENDE EFFEKTIVISERINGER	30
FORTSAT FOKUS PÅ STYRING AF ØKONOMIEN	32
REGNSKABSRESULTAT	34
LEDELSESPÅTEGNING	35
KØBENHAVNS KOMMUNES ANVENDTE REGNSKABSPRAKSIS	37
RESULTATOPGØRELSE	41
NOTER	48

Forord

Københavns Kommune har grundlæggende en sund økonomi. Budgettet for 2009 er overholdt, kommunen afdrager sin gæld og skatteprocenten er den 9. lavest blandt alle kommuner. En sund økonomi er en forudsætning for fortsat at kunne yde god service og investere i København til gavn for beskæftigelsen.

Af Frank Jensen

København er en attraktiv by at bo og leve i. I 2009 blev der således 9.639 flere københavnere. Det er positivt, at københavnere ønsker at blive boende i byen, og vi skal derfor skabe gode rammer, der sikrer, at København vedbliver at være en attraktiv by. København skal kunne tiltrække og fastholde de mange børnefamilier og være en tryk og sikker by for københavnere og de besøgende.

København var i 2009 vært for en række store internationale begivenheder. Blandt de største var World Outgames, IOC-kongressen og Klimatopmødet, der alle trak tusindvis af internationale besøgende til København. Det satte et positivt præg på byen, kommunen og københavnere og gav samtidig København mulighed for at vise verden, at Danmarks hovedstad er en by med en markant grøn profil.

Desværre var København også vidne til en række banderelaterede skyderier i 2009. Som kommune har vi et ansvar og en stor opgave i det forebyggende arbejde og med at bryde fødekæden til banderne. I 2009 igangsatte vi derfor en række forebyggende tiltag. Fremadrettet skal Sikker By arbejdet intensiveres bl.a. med et exitforløb for unge kriminelle, som ønsker at forlade banderne og starte voksenlivet på ny.

2009 var også året, hvor den økonomiske krise for alvor slog igennem i København og i resten af landet. Det indebar en markant stigning i ledigheden. I København steg ledigheden fra 2008-2009 med knap 60 pct.

Lavkonjunktoren betyder, at der bliver færre jobmuligheder. Det gør det sværere særligt for unge at finde fodfæste på arbejdsmarkedet. Borgerrepræsentationen har derfor vedtaget en krisepakke, der bl.a. skal sætte ind over for den stigende ungdomsarbejdsløshed.

Når krisen kradser er det særlig vigtigt at investere. Med Kickstart København igangsætter vi anlægsbyggerier i København for ca. 0,5 mia. kr. Endvidere tilvejebringes plangrundlaget for udvidelsen af Nørre Campus og Rigshospitalet, hvilket vil skabe eksterne investeringer på 5 mia.kr, der sammen med initiativerne i Kickstart vil have en samlet beskæftigelseseffekt på 5.400 årsværk.

I København har vi et godt udgangspunkt for at investere os ud af krisen. Københavns Kommunes økonomi er grundlæggende sund. Økonomien er i balance, gælden nedbringes og investeringsniveauet er højt. Et historisk højt investeringsniveau også i de kommende år vil være med til at skabe yderligere beskæftigelse og vækst.

Vi vil i det kommende år fortsætte arbejdet med effektiviseringer, fornuftige omprioriteringer og en stram økonomistyring for at sikre en fortsat sund økonomi i København.

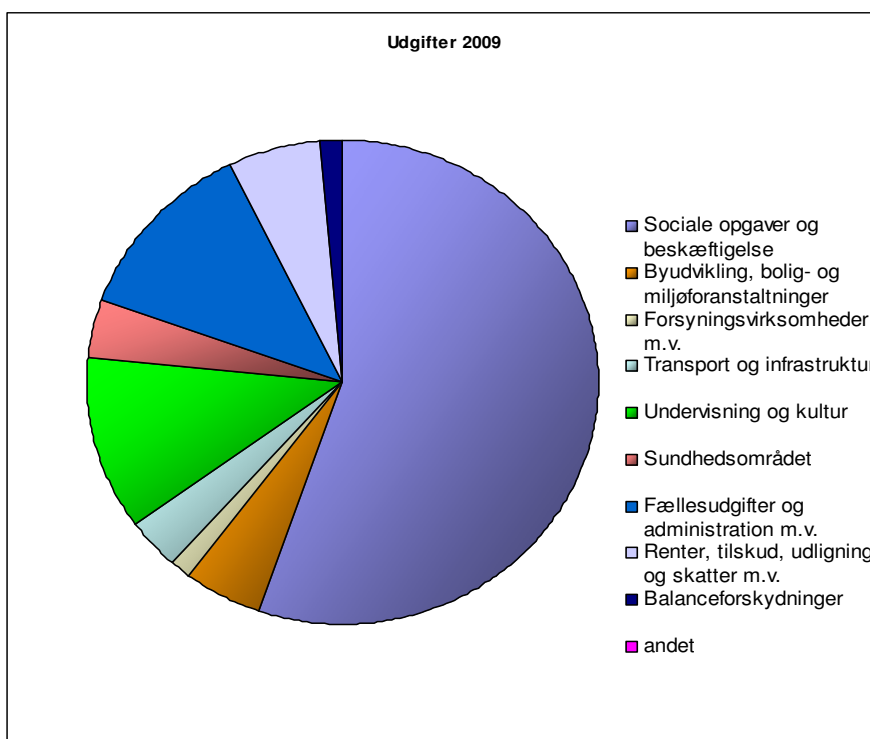
Nøgletalstabel

Demografi	København	Hele landet
Areal	88,25 km ²	43097km ²
Befolkning pr 1. januar 2010	528.208	5.534 mio.
- Med dansk oprindelse	414.028	4.992.000
- Indvandrere	85.954	414.422
- Efterkommere af indvandrere	28.226	128.316
Aldersfordeling 1. januar 2010 i pct.		
0-6 årige	45.099	457.147
7-16 årige	42.713	687.199
17-64 årige	385.282	3.487.533
65+	55.114	902.859
Befolkningstilvækst i pct.	1,86	0,42
Ledighed ved udgangen af 2009 (pct.)	5,0	3,9
Serviceudgifter afholdt i 2009	21.805 mio. kr.	
Anlægsudgifter afholdt i 2009 (brutto)	2.362 mio. kr.	
Overførselsudgifter afholdt i 2009	5.046 mio. kr.	
Personskat i 2009 (pct.)	23,8	24,82
Grundskyldspromille	34	25,6
Samlede skatteindtægter i 2009	26.701 mio. kr.	
Langfristet gæld		
- Langfristet gæld pr. indbygger	8.835 kr.	
Finansielle nøgletal		
	KØBENHAVN 2009	KØBENHAVN 2008
- Soliditetsgrad (pct.)	48,2	46
- Ikke-finansielle anlægsaktiver i alt	15.254 mio. kr.	14.806 mio. kr.
- Egenkapital	25.822 mio. kr.	24.772 mio. kr.
- Hensatte forpligtelser (primært tjenestemandforpligtelser)	17.964 mio. kr.	17.548 mio. kr.

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets nøgletal og Danmarks Statistik

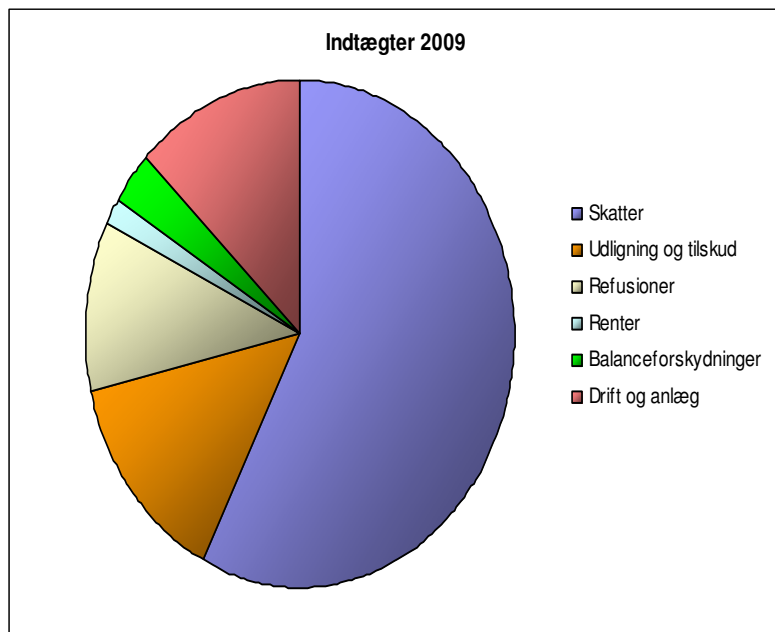
Hvad blev pengene brugt på?

Bruttoopgørelse	mio. kr.	pct.
Sociale opgaver og beskæftigelse	23.004	56,7
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	2.117	5,2
Forsyningsvirksomheder m.v.	585	1,4
Transport og infrastruktur	1.297	3,2
Undervisning og kultur	4.877	12,0
Sundhedsområdet	1.682	4,1
Fællesudgifter og administration m.v.	4.993	12,3
Renter, tilskud, udligning og skatter m.v.	2.514	6,2
Balanceforskydninger	-524	-1,3
I alt	40.546	100,0

Hvor kom pengene fra?

Bruttoopgørelse	mio. kr.	pct.
Skatter	23.273	57
Udligning og tilskud	5.705	14
Refusioner	4.342	11
Renter	694	2
Balanceforskydninger	1.383	3
Drift og anlæg	5.149	13
i alt	40.546	100

Kilde: Københavns Kommunes regnskab 2009

Økonomiske målsætninger

Københavns Kommune arbejder overordnet efter fire centrale økonomiske målsætninger.

Sund økonomi

Kommunen skal have en sund økonomi i balance med fokus på omstilling og effektivisering, så der er råderum for, at man kan igangsætte politiske initiativer.

Regnskabet for 2009 viser, at kommunens økonomi er i balance. Kommunens samlede serviceudgifter var i 2009 på 21,8 mia. kr. og holder sig således under kommunens måltal på 21,9 mia. kr. Dermed overholdt Københavns Kommune sin andel af aftalen mellem KL og Regeringen om kommunernes økonomi i 2009.

Som følge af den sunde økonomi har Københavns Kommune haft råderum til at have et historisk højt anlægsniveau til glæde for både borgerne og beskæftigelsen i København.

Københavns Kommune havde i 2009 en strukturel driftsbalance på 3.922 kr. per indbygger. Den strukturelle driftsbalance opgøres som forskellen mellem kommunens indtægter og løbende udgifter.

Københavns Kommune har i 2009 haft fokus på omstilling og effektivisering. I 2009 blev der fundet effektiviseringer for 200 mio. kr., som blev omprioriteret til nye politiske initiativer. Med den økonomiske krise er omstilling og effektivisering nødvendigt for at kunne tilvejebringe et økonomisk råderum.

Københavns Kommune havde også i 2009 fokus på at styrke den interne økonomistyring. I 2008 satte projektet 'Styr på økonomien' fokus på området med en række konkrete initiativer. Arbejdet er fortsat i 2009, hvor en række af de opsatte mål er nået og nye iværksat.

Løbende serviceforbedringer

Der skal ske løbende forbedringer i den service, som stilles til rådighed for borgerne.

Københavnerne foretrukne indgang til kommunen er via nettet. I 2009 blev dette nemmere med den nye service- og kanalstrategi Citizen.2012. Med Citizen.2012 løftes den digitale service, kommunens borgerbetjening og sagsbehandling samles i færre og større indgange og teknologien bruges til at frigøre ressourcer fra administration til borgerrettet service.

Københavns Kommune har i 2009 arbejdet med at indføre 'Lean' på flere områder. Lean er et styringsværktøj, der fokuserer på at skabe løbende forbedringer ved at fjerne spild i arbejdsprocesserne og dermed skabe mere værdi for københavnerne.

I 2009 åbnede Københavns Kommune det første sundhedshus på Vesterbro-Kgs. Enghave. Med sundhedshusene skal borgerne kun henvende sig ét sted for at nå de nære sundhedstilbud, der ligger uden for hospitalerne. Det skal sikre en nem og mere sammenhængende adgang til sundhedstilbuddene og dermed et sundere liv for københavnerne.

En attraktiv storby

København skal være en attraktiv by at bo og arbejde i.

Københavns Kommune er en attraktiv by at bo i. I 2009 steg befolkningstallet med hele 9.634 personer. København skal kunne tilbyde et attraktivt familie- og arbejdsliv for alle aldersgrupper. Et vigtigt indsatsområde er, at alle familier skal kunne få passet deres børn i en ønsket vuggestue eller børnehave tæt på hjemmet. Målet er, at familier skal tilbydes en institutionsplads inden for 4 km. fra hjemmet. For de ældre københavnere er der iværksat en modernisering af byens plejehjem. I 2009 er der også igangsat en række initiativer med henblik på at sikre, at København er en tryk og sikker by at leve og færdes i.

København var i 2009 centrum for en række store internationale begivenheder, herunder IOC-kongressen, World Outgames og Klimatopmødet. Det satte Københavns Kommune på det internationale landkort og gav byen mulighed for at vise, at København har en markant grøn profil med gode forhold for cyklister og en udbygget kollektiv transport. I 2009 blev byggeriet af Metrocityringen igangsat, og antallet af cykelstier blev udvidet bl.a. på Carl Jacobsensvej og Øresundsvej.

Nedbringelse af langfristet gæld

Den langfristede gæld skal nedbringes, så kommende generationer ikke unødvendigt skal belastes af gammel gæld.

Kommunens langfristede gæld er i 2009 reduceret med 0,5 mia. kr. til 4,7 mia. kr. Københavns Kommune har siden 2005 haft en lavere langfristet gæld pr. indbygger end gennemsnittet af landets øvrige kommuner.

Faktaboks

Service pr. borger: Københavns Kommunes serviceudgifter svarer til, at hver københavnere i 2009 modtog for i gennemsnit 41.272 kr. service fra kommunen.

Kilde: Københavns Kommunes regnskab 2009 og Danmarks Statistik

Økonomiske rammer

På trods af den økonomiske krise har Københavns Kommune en sund og stærk økonomi i balance. Statslig styring af kommunernes økonomi indebærer loft over serviceudgifterne, som begrænser kommunernes handlemuligheder. Til gengæld blev anlægsloftet ophævet i 2009.

Også i 2009 var kommunerne underlagt stram statslig styring via serviceloft og skattestop.

Serviceloftet betyder, at kommunerne er underlagt et samlet måltal for deres serviceudgifter. Hvis serviceudgifterne i kommunernes regnskaber samlet set overstiger dette måltal, kan kommunerne blive sanktioneret gennem en reduktion i bloktilskuddet.

Aftalen om kommunernes økonomi for 2009 mellem Regeringen og KL indebar et samlet serviceløft for kommunerne under ét på 1 mia. kr., som var målrettet demografi og det specialiserede socialområde. Københavns andel af dette løft svarede til 49,1 mio. kr. Gennem effektivisering m.v. tilvejebragte Københavns Kommune et råderum på 200 mio. kr. til serviceløft.

Skattestoppet betyder, at kommunerne under ét ikke må hæve skatten. Skatteprocenten for en gennemsnitskommune er fastholdt på 24,8 pct. Københavns Kommune har i 2009 sænket skatten med 0,2 pct. point til 23,8 pct.

I lyset af finanskrisen i efteråret 2008 og den efterfølgende økonomiske krise aftalte regeringen og KL i marts 2009 at hæve loftet for bruttoanlægsudgifter med ca. 2 mia. kr. Det gav anledning til, at Borgerrepræsentationen besluttede at ophæve anlægsloftet for at iværksætte yderligere anlægsprojekter til gavn for borgerne i Københavns Kommune.

Faktaboks

9. laveste kommuneskat: København havde i 2009 den 9. laveste udskrivningsprocent af kommunerne i Danmark. Pladsen bibeholdes i 2010 med en indkomstskat på 23,80 pct.

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets nøgletal

Årets resultat

Kommunens samlede resultat for 2009 i det omkostningsbaserede regnskab blev et underskud på 1.499 mio. kr., og det udgiftsbaserede regnskab blev et underskud på 1.906 mio. kr. Resultatet var forventet. Københavns Kommune har på trods af krisen været i stand til at fastholde og udbygge serviceniveauet.

Det udgiftsbaserede regnskab 2009 viser et resultat på -1.906 mio. kr., mens det omkostningsbaserede regnskab udviser et resultat på -1.499 mio. kr. I det vedtagne budget var der budgetteret med et resultat på -2.092 mio. kr. i det udgiftsbaserede regnskab. Resultatet for det udgiftsbaserede regnskab er dermed 186 mio. kr. bedre end budgetteret.

Hovedårsagen til det negative resultat er, at Københavns Kommune ikke har modtaget bloktilskud fra staten i 2009. Dette skyldes, at Københavns Kommune skal betale 40 pct. skat af salgsprovenuet fra el-aktiviteterne i Københavns Energi til staten, og at staten derfor har modregnet 1.697 mio. kr. i bloktilskuddet for 2009. En del af salgsprovenuet er reserveret i kommunens kasse til at finansiere bloktilskudsmodregningen. Det resterende kassetræk skyldes udskydning af anlægsprojekter, som var finansieret i budget 2008 - fra 2008 til 2009 - grundet loftet over anlægsudgifter i 2008.

Faldende indtægter

Københavns Kommune havde i 2009 nettoindtægter fra skatter, tilskud og udligning på 26.685 mio. kr., en lille stigning på 259 mio. kr. i forhold til 2008. Skatteprovenuet er faldet med 62 mio. kr., mens tilskud og udligning steg med 321 mio. kr.

I faste priser er de samlede indtægter faldet, hvilket kan henføres til, at kommunen ikke modtager bloktilskud fra staten i 2009 som følge af, at kommunen skal betale 40 pct. i skat af indtægterne fra salget af el-aktiviteterne i Københavns Energi.

Stigende omkostninger

Omkostningerne til den almindelige drift var på 28.292 mio. kr., hvilket er en stigning i forhold til 2008 på 3.209 mio. kr. Desuden har der i 2009 været behov for at foretage store afskrivninger på tilgodehavender, som har vist sig at være urealiserbare. Det primære driftsresultat er herefter -1.607 mio. kr.

Positiv udvikling i de finansielle poster

De finansielle poster giver et positivt bidrag på 383 mio. kr. til Københavns Kommunes samlede resultat. Heri indgår alle renteindtægter og udgifter samt realiserede kursgevinster og kurstab. I forhold til 2008 er resultatet steget med 148 mio. kr., hvilket i stor udstrækning kan henføres til et positivt resultat i kommunens investeringsforening, hvor afkastet var 448 mio. kr. Desuden har kommunen i 2009 omlagt en del af sin låneporteføje, hvilket medfører lavere renteudgifter.

Det samlede resultat

Forsyningsområdet belaster det samlede resultat med 365 mio. kr., hvilket i overvejende grad er afskrivninger af tilgodehavender efter en tabt retssag vedrørende prissætningen på vandområdet.

Det samlede resultat før ekstraordinære poster er på -1.590 mio. kr. Faldet på 3.208 mio. kr. i forhold til 2008 er markant.

Årets resultat indeholder også i 2009 ekstraordinære indtægter fra salget af Københavns Kommunes egen andel i Kommune Kemi på ca. 90 mio. kr., hvilket giver et resultat efter ekstraordinære poster på -1.499 mio. kr.

Soliditetsgraden, som er et udtryk for, hvor meget egenkapitalen udgør af kommunens samlede passiver, var i 2009 på 48,2 pct. I 2008 var soliditetsgraden 46 pct. Lands gennemsnittet for 2009 ligger på 46,5 pct.

Årets resultat 2009

Københavns Kommune, 1.000 kr.	2.008	2.009
<i>Skatteindtægter</i>	22.584.331	22.522.295
<i>Indtægter fra tilskud og udligning</i>	3.842.003	4.162.669
Samlede indtægter	26.426.334	26.684.964
<i>Byudvikling, bolig og miljø</i>	2.876.175	1.356.721
<i>Transport og infrastruktur</i>	711.109	661.323
<i>Undervisning og kultur</i>	5.429.050	4.663.630
<i>Sundhedsområdet</i>	1.412.231	1.654.233
<i>Sociale opgaver og beskæftigelse</i>	15.885.650	16.352.636
<i>Fællesudgifter og administration</i>	4.657.353	3.603.837
<i>Tilbageførte nedskrivninger</i>	-5.888.093	0
Samlede udgifter	25.083.475	28.292.380
Resultat før finansielle poster	1.342.859	-1.607.416
<i>Finansielle nettoindtægter</i>	235.146	382.966
Resultat af de skattefinansierede område	1.578.005	-1.224.450
<i>Forsyningsvirksomheder</i>	40.330	-365.294
Resultat før ekstraordinære poster	1.618.335	-1.589.744
<i>Ekstraordinære indtægter - Salg af aktier og andelsbeviser m.v.</i>	60.429	90.357
Årets resultat	1.678.764	-1.499.387

Befolkningsudvikling

Byen vokser fortsat - Københavns Kommune oplevede i 2009 den største fremgang i befolkningstallet i mere end to årtier. Indbyggertallet i København var pr. 1. januar 2010 på 528.208 personer, hvilket er en stigning på 9.634 personer i forhold til 2008.

Antallet af københavnere har været stigende de seneste tre år. De seneste år har udvidelsen af boligbyggeriet i København skabt flere boligkvadratmetre og har været med til at muliggøre den øgede tilflytning. Samtidig har den økonomiske krise bevirket, at færre er flyttet ud af byen.

Markant flere børn

De seneste år er der hvert år kommet flere børn i bybilledet i København. I 2009 blev der 2.349 flere børn og unge i København i alderen 0-17 år. Den største stigning fandt sted i småbørnsgruppen 0-5 år, hvor der blev 1.742 flere københavnere. En stigning på 4,5 pct. i forhold til 2008.

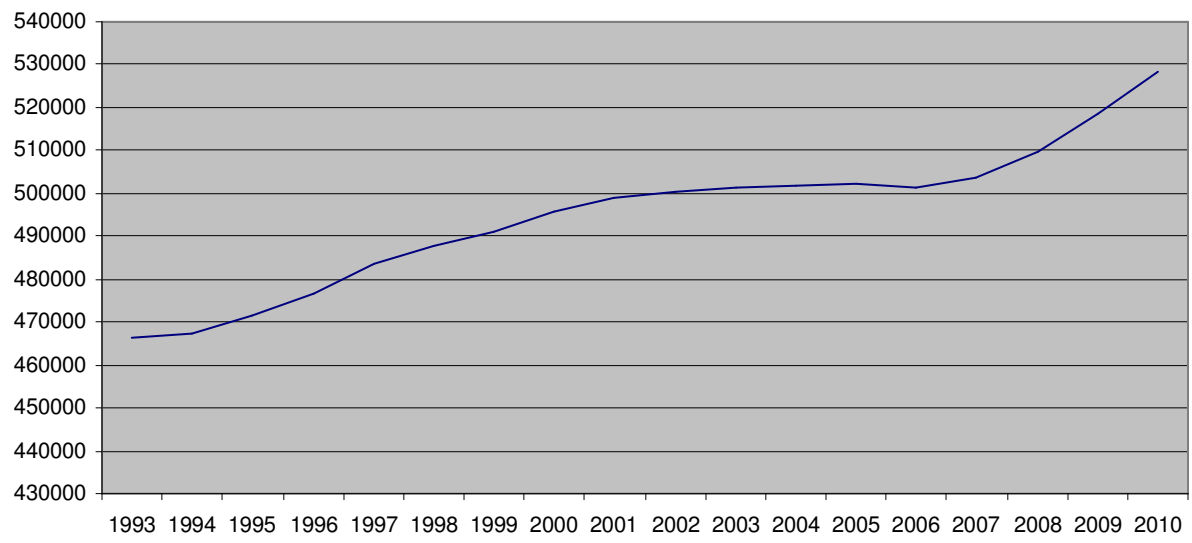
Aldersgruppen 18-64 år

Den store befolkningstilvækst skyldes, at gruppen af københavnere i alderen 18-64 år steg med 7.003 personer, hvilket svarer til en stigning på 1,9 pct. Aldersgruppen har været stødt stigende med 1,8 pct. i en årrække. Igennem de seneste år har gruppen af personer uden dansk statsborgerskab udgjort en betydelig andel af væksten i antallet af københavnere i alderen 18-64 år. Stigningen i 2009 er dog knap så høj som tidligere. Ud af den samlede gruppe havde 2.171 personer statsborgerskab fra et andet vestligt land, mens 830 personer havde et statsborgerskab fra den øvrige verden.

Lille stigning i den ældre befolkning

Antallet af personer på 65 år eller derover har været konstant faldende igennem en lang årrække. I 2008 faldt antallet således med 82 personer. Denne udvikling er vendt i 2009. Således steg antallet af ældre med 282 personer i 2009.

Befolkningsudvikling

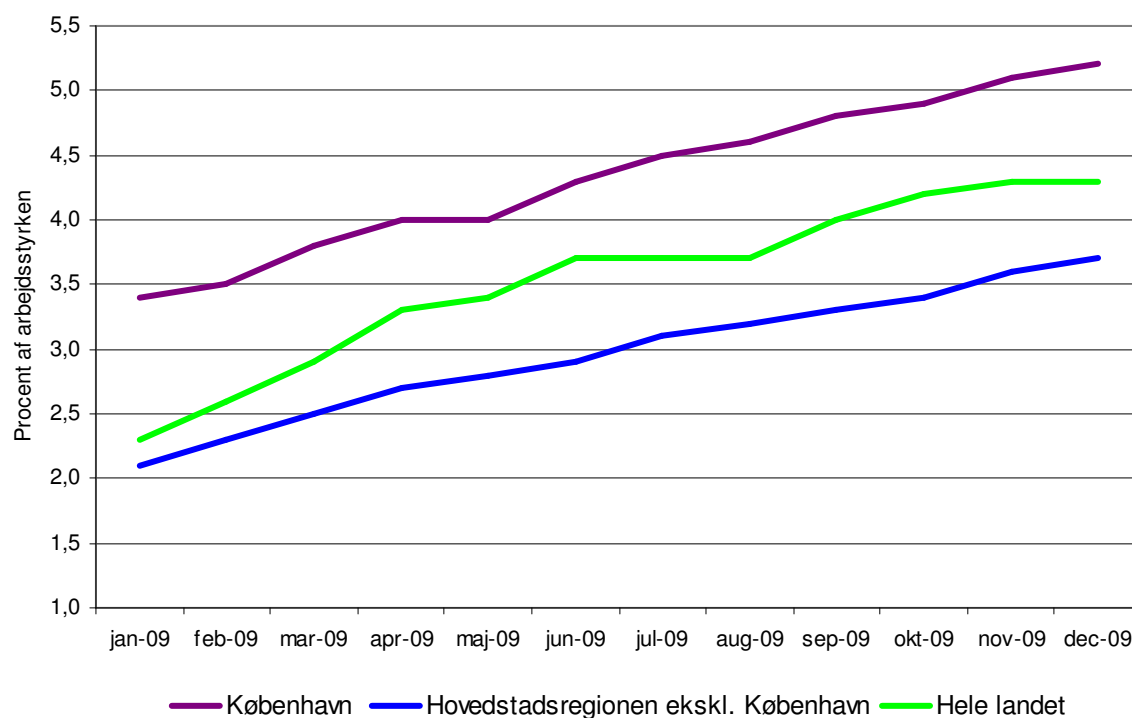
Kilde: Danmarks Statistik

Beskæftigelse og ledighed

Den økonomiske krise har påvirket ledigheden i hele landet. I København har ledigheden også været stigende gennem hele 2009, men stigningen har været mindre end i resten af landet. Københavns Kommune har iværksat tiltag, der kan medvirke til at øge beskæftigelsen.

Fra januar 2009 til december 2009 er ledigheden i København steget med 54 pct. svarende til ca. 6.700 flere ledige. Til sammenligning er ledigheden i hele landet steget med 84 pct. i samme periode. Ledigheden i København ligger højere end gennemsnittet for resten af landet, men ledighedsstigningen har altså ind til nu ikke været så kraftig.

Ledigheden påvirker københavnernes såvel som den kommunale økonomi, idet den påvirker kommunens skatteindtægter og overførselsudgifter til ledige.

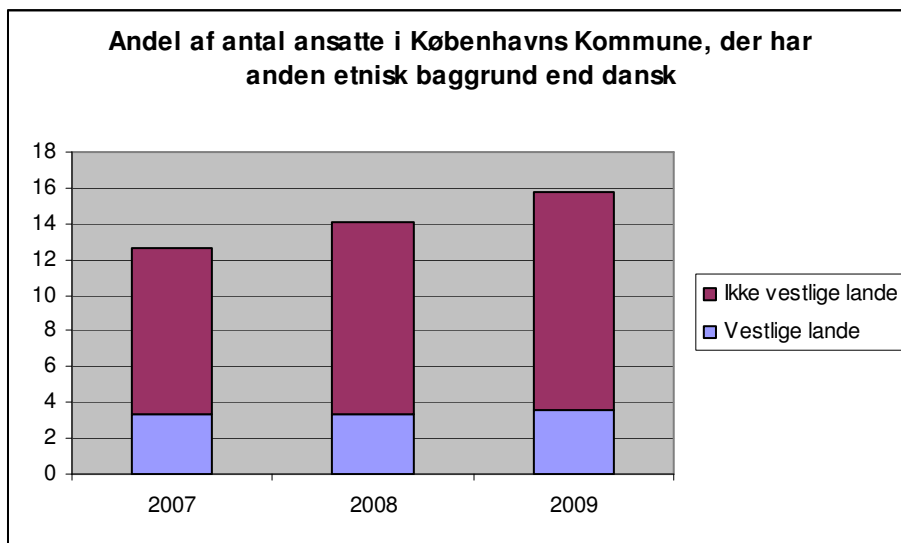
Kilde. Danmarks statistik

Fokus på øget beskæftigelse

Det forventes, at ledigheden stiger yderligere i 2010, og udviklingen følges nøje. Københavns Kommune har iværksat en række tiltag for at imødegå udviklingen. Herunder blev der med budget 2010 vedtaget en krisepakke. Krisepakken skal afbøde virkningerne af den stigende ledighed bl.a. ved at sikre et antal uddannelsespladser primært til unge samt en nedbringelse af sygefraværet.

Københavns Kommune har med Beskæftigelsesplan 2009 sikret, at de politiske mål og prioriteringer for beskæftigelsesindsatsen i Jobcenter København er blevet tydelige og omsat til målsætninger og strategier, som beskæftigelsesindsatsen har været bygget op omkring.

Københavns Kommune har fortsat fokus på at få løftet beskæftigelsesfrekvensen hos gruppen af indvandrere og efterkommere. Denne gruppe har generelt en lavere beskæftigelsesgrad end personer med dansk oprindelse. Københavns Kommune har i 2009 bl.a. øget kommunens egen andel af ansatte med anden etnisk baggrund end dansk med 1,5 pct., således denne gruppe nu udgør 15,8 pct. af de kommunale medarbejdere. Størstedelen af medarbejderne med anden etnisk baggrund end dansk kommer fra ikke-vestlige lande. I 2009 udgør de i alt 12,2 pct.

Indtægter fra skatter og udligning

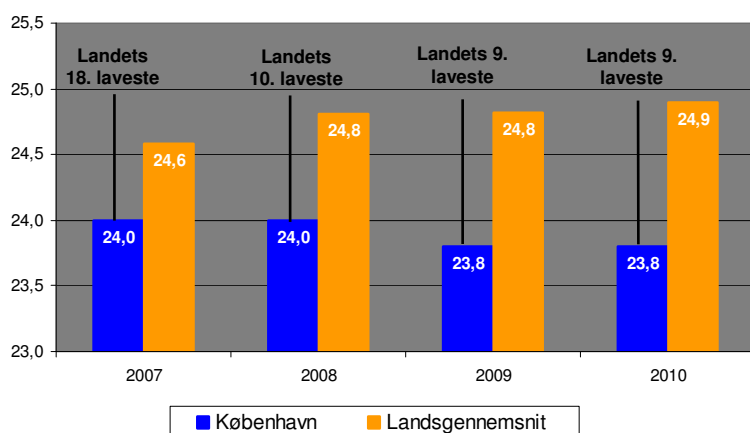
Skatteindtægterne var i 2009 på 22.522 mio. kr. og udgjorde dermed 84 pct. af kommunens indtægtsgrundlag. I 2009 sænkede Københavns Kommune indkomstskatten med 0,2 pct. point til 23,8 pct. Dermed har København landets 9. laveste udskrivningsprocent.

Københavns Kommunes vigtigste indtægtskilde er skatterne. Skatterne udgjorde i 2009 godt 22.522 mio. kr. og tegnede sig dermed for 84 pct. af de samlede indtægter fra skatter og udligning på i alt 26.685 mio. kr. De væsentligste skatteindtægter i Københavns Kommune kommer fra personindkomster, ejendomme samt selskaber.

9. laveste udskrivningsprocent

Borgerrepræsentationen nedsatte i 2009 den kommunale indkomstskat fra 24,0 pct. til 23,8 pct. Dermed rykkede Københavns Kommune op på en niende plads over kommuner med den laveste indkomstskat. I budget 2010 er indkomstskatten fastholdt på 23,8 pct. i Københavns Kommune, mens den gennemsnitlige kommunale indkomstskat er steget med 0,1 pct. point til 24,9 pct.

Udskrivningsprocent 2007 - 2010

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets nøgletal.

Indkomstskat

Københavns Kommune valgte i 2009 et statsgaranteret indtægtsgrundlag. Derved fik Københavns Kommune en indtægt på 17.260 mio. kr. Ud over den kommunale indkomstskat modtager Københavns Kommune også indtægter fra skat af indkomst optjent på forskerordningen, der ikke er omfattet af statsgarantien. Denne skat indbragte i 2009 74 mio. kr., hvorved den samlede indkomstskat udgjorde 17.335 mio. kr. svarende til 65 pct. af de samlede indtægter.

Ejendomsskat

Den næststørste skattekilde er ejendomsskat. Ejendomsskatter betales enten i form af grundskyld på afgiftspligtige grundværdier eller som dækningsafgift på offentlige ejendomme, der er fritaget for kommunal grundskyld og på private kontor- og forretningsejendomme. Grundskylden blev i 2009 fastholdt på 34 promille.

For grundskylden gælder, at der fra 2003 er indført loft over væksten i grundskylden, som den enkelte borger kan beskattes med. Loftet er reguleret således, at grundskylden maksimalt kan stige med det årlige skøn for væksten i det samlede kommunale udskrivningsgrundlag tillagt 3 pct. point, dog underlagt en maksimal stigning på 7 pct. Da grundværdierne i Københavns Kommune i en årrække er steget kraftigtigere end reguleringsprocenten, er de faktiske grundværdier betydeligt højere end beregningsgrundlaget. Grundværdierne skal derfor falde betydeligt, før det udløser et fald i grundskylden. I 2009 udgjorde grundskyldsprovenuet 2.425 mio. kr.

Selskabsskat

Selskabsskatten udgør 5 pct. af de samlede indtægter. Da den kommunale andel af selskabsskatten afregnes med tre års forsinkelse, vedrører udbetalingen i 2009 derfor selskabs- og fondsskatter fra 2006. Den økonomiske krise, som særligt har ramt indtjeningen i den finansielle sektor, vil derfor først slå igennem i form af faldende kommunale selskabsskatter i 2011. Da den finansielle sektor udgør en betydelig del af det private erhvervsliv i København, forventer Københavns Kommune et fald i indtægterne fra selskabsskatter i 2011.

Tilskud og udligning

Københavns Kommune modtog i 2009 4.163 mio. kr. i tilskud og udligning. I de kommende år ventes indtægten fra tilskud og udligning at stige. Det skyldes, at modregningen i statstilskuddet vedrørende salget af Københavns Energi falder fra 1.697 mio. kr. i 2009 til 775 mio. i 2010.

Serviceudgifter

Københavns Kommune overholdt i 2009 regeringens loft over serviceudgifter. Københavns Kommunes serviceudgifter udgjorde 21,8 mia. kr.

Det store fokus på at overholde budgettet har sikret, at Københavns Kommune samlet set overholder kommunens måltal for serviceudgifter på 21.947 mio. kr., og samtidig overholdes budgettet for 2009.

I forhold til budgettet er mindreforbruget på 147 mio. kr. i 2009, mens mindreforbruget i forhold til servicemåltallet er på 141 mio. kr. Det skyldes bl.a., at der på en række områder er udvist stor tilbageholdenhed med brug af budgetmidler for at sikre overholdelse.

Serviceudgifter

2009-pl	2008 Regnskab	2009 Regnskab	2009 Budget	Afvigelse 2009	Afvigelse i procent
Revisionen	16	33	34	0	1,47
Borgerrådgiveren	8	9	9	0	3,24
Beredskabskommissionen	236	234	234	0	0,00
Økonomiudvalget	1.816	1.787	1.845	59	3,17
Kultur- og Fritidsudvalget	351	309	318	9	2,82
Sundheds- og Omsorgsudvalget	4.261	5.295	5.350	55	1,03
Børne- og Ungdomsudvalget	8.027	8.173	8.108	-64	-0,79
Socialudvalget	4.258	4.465	4.523	59	1,30
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	643	637	689	52	7,54
Teknik- og Miljøudvalget	788	865	842	-23	-2,69
I alt	20.404	21.805	21.952	147	0,67

Kilde: Københavns Kommunes regnskab

Nettoserviceoverførsler

2009-2010 (1.000 kr.)

Børne- og Ungdomsudvalget	-64.390
Kultur- og Fritidsudvalget	1.641
Socialudvalget	40.763
Sundheds- og Omsorgsudvalget	26.671
Teknik- og Miljøudvalget	27.886
Økonomiudvalget	50.279
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	14.087
Borgerrådgiveren	287
Revisionen	493
I alt	97.717

Kilde: Københavns Kommunes regnskab

Anlægsudgifter

I 2009 fortsatte Københavns Kommune genopretningen af byens bygninger og idrætsfaciliteter samt opførelse af nye anlæg, herunder særligt daginstitutioner, folkeskoler og idrætsanlæg. Dette medførte bl.a. en større renovering af Østerbro Stadion og indvielsen af den nye svømmehal i Bellahøj, som både tilgodeser elite- og motionssvømmere.

2009 var et år med et højt anlægsniveau. Det betød færdiggørelse og igangsætning af en lang række anlægsprojekter i Københavns Kommune. 2009 var også et år med skiftende statslig styring af anlægsområdet, som medførte et behov for en række styringsmæssige tiltag på området.

Regeringen besluttede som led i finansloven for 2009 et anlægsloft for kommunernes bruttoanlægsudgifter i 2009 på 15 mia. kr., hvoraf Københavns Kommunes andel udgjorde ca. 2,9 mia. kr. I lyset af finanskrisen i efteråret 2008 og den efterfølgende økonomiske krise aftalte regeringen og KL i marts 2009 at hæve loftet for bruttoanlægsudgifter med ca. 2 mia. kr. Borgerrepræsentationen besluttede på den baggrund at ophæve anlægsloftet med henblik på at gennemføre yderligere anlægsprojekter til gavn for borgerne i Københavns Kommune og under hensynstagen til de svækkede konjunkturer.

Regnskab for bruttoanlægsloftet i 2009

Regnskabsresultatet viser et samlet forbrug på bruttoanlæg på 2.362 mio. kr. og dermed et mindreforbrug på ca. 520 mio. kr. i forhold til kommunens korrigerede budget for bruttoanlæg.

Følgende tabel viser, hvordan forbruget fordeler sig på udvalgsområderne:

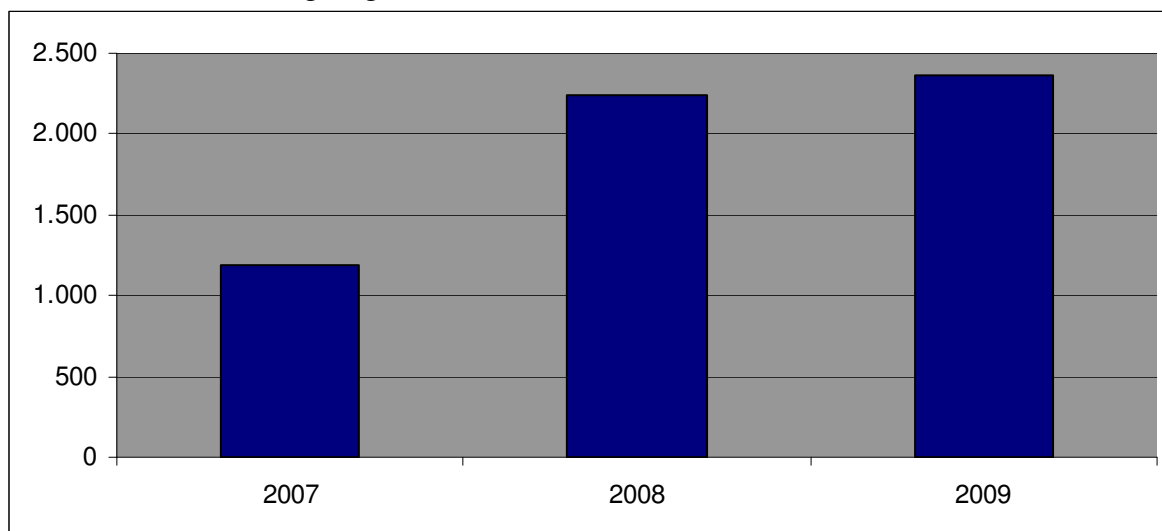
Afvigelse mellem korrigeret budget og regnskab for bruttoanlæg, 1.000 kr.

1.000 kr.	Korrigeret budget	Regnskab	Afvigelse ift. kor. budget
Økonomiudvalget	283.682	190.131	93.550
Sundheds- og Omsorgsudvalget	129.505	79.948	49.557
Børne- og Ungdomsudvalget	132.640	123.692	8.948
Teknik- og Miljøudvalget	987.324	876.576	110.748
Kultur- og Fritidsudvalget	1.287.698	1.068.533	219.164
Socialudvalget	60.867	22.627	38.240
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	289	0	289
Københavns Kommune i alt	2.882.005	2.361.509	520.496

Kilde: Københavns Kommunes regnskab 2009

Med anlægsforbruget på 2.362 mio. kr. i 2009 fortsætter Københavns Kommune med at anvende stadigt flere anlægsmidler fra år til år.

Københavns bruttoanlægsudgifter 2007-2009, mio. kr.

Kilde: Københavns Kommunes regnskab.

Fokus på gennemførelse af anlægsprojekter

Udvalgene har inden regnskabsafslutningen allerede overført anlægsmidler til 2010 på netto 622 mio. kr. Som følge af kommunens overførselsregler forventes udvalgene endvidere at ansøge om at få overført yderligere 480 mio. kr., således at der samlet overføres anlæg for 1.103 mio. kr. til 2010. Dermed vil anlægsoverførslerne til 2010 blive markant større end overførslerne mellem 2008-2009, hvor beløbet udgjorde ca. 331 mio. kr.

Nettooverførsler mellem årene i mio. kr., løbende priser

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Økonomiudvalget	361,9	314,9	317,4	75,6	182,2
Kultur- og Fritidsudvalget	0	276,3	619,8	97,4	529,6
Sundheds- og Omsorgsudvalget	306,1	154,2	277,4	46	50,2
Børne- og Ungdomsudvalget	51,5	12,7	9,6	99,8	131,9
Socialudvalget	56,9	17	95	59,85	89,6
Beskæftigelses- og integrationsudvalget	184,7	246,3	180,4	0	0,0
Teknik- og Miljøudvalget	31	0	0	-47,9	119,4
I alt	992,1	1021,4	1499,6	330,8	1103

Kilde: Københavns Kommunes regnskab

Selvom anlægsforbruget har været det højeste i en årrække, er det ikke tilfredsstillende, at forvaltningerne ikke formår at anvende flere af de afsatte midler rettidigt. Derfor har Københavns Kommune nu igangsat en række initiativer, der skal sikre, at projekterne bliver færdige til den aftalte tid.

Der vil i 2010 være løbende opfølgning på kommunens anlægsprojekter ved forelæggelse af anlægsoversigter til Økonomiudvalget og derefter offentliggørelse af projekterne på kommunens hjemmeside. Der vil i 2010 være særlig fokus på de forventede afslutningstidspunkter for de enkelte projekter, herunder opfølgning og forklaringer på ændrede afslutningstidspunkter på projektniveau.

I 2010 vil der ligeledes blive iværksat en afdækning af behovet for periodisering eller fremrykning af anlægsmidler til 2011 eller senere. Endvidere vil der fortsat blive arbejdet med muligheden for udmøntning af anlægsbevillinger i forbindelse med budgetvedtagelsen samt for generelt at optimere de delprocesser, der knytter sig til gennemførelsen af et anlægsprojekt via et såkaldt "fast-track" i forhold til den politiske proces.

Udgifter til overførselsindkomster

Udgifterne til kontanthjælp, sygedagpenge og førtidspension udgjorde i 2009 3,459 mia. kr., hvilket er en stigning på 8,9 pct. i forhold til 2008. Københavns Kommune har haft fokus på at øge beskæftigelsen samt nedbringe antallet af langtidssygemeldte.

Kommunen udbetaler lovpligtige ydelser til en række borgere, som ikke er i stand til helt eller delvist at forsørge sig selv. Kontanthjælp, sygedagpenge og førtidspension er de vigtigste af disse såkaldte forsørgelsesydelser. Herudover er der en række ydelser såsom revalidering, løntilskud, boligydelse mv., som udgør en mindre del af det samlede forsørgelsesområde.

Den 1. august 2009 overtog kommunerne i forbindelse med jobcenterreformen ansvaret for beskæftigelsesindsatsen over for de forsikrede ledige, dvs. dagpengemodtagerne. Frem til 1. januar 2010 har staten dækket alle udgifter til dagpengeydelse. Reformen får derfor først virkning på den kommunale økonomi i 2010.

Det er kommunens opgave at administrere og udbetale ydelser til københavnerne, men staten refunderer en del af udgifterne via statsrefusionen. Statsrefusionen varierer fra ydelse til ydelse og afhænger af kommunens egen indsats. Der er indbygget incitamentsordninger i refusionssatserne, som betyder, at kommunen eksempelvis får 65 pct. af udgiften til kontanthjælpsmodtagere dækket, hvis de ledige er aktiverede mod kun 35 pct., hvis modtagerne er passive.

Antallet af borgere, der ikke kan forsørge sig selv og dermed fører til øgede udgifter til forsørgelse i kommunen, afhænger af flere faktorer. Den største påvirkning er den økonomiske udvikling. I 2008 betød den positive økonomiske udvikling frem til tredje kvartal, at antallet af kontanthjælpsmodtagere var faldende frem til september 2008, hvorefter antallet har været stigende gennem hele 2009.

En anden væsentlig faktor er den indsats Københavns Kommune selv gør for at hjælpe københavnerne med at komme i arbejde. Gennem hele 2009 har kommunen haft særlig fokus på at få flere sygemeldte københavnere tilbage på arbejdsmarkedet - især er der blevet gjort en indsats over for københavnere, der har været sygemeldt i mere end et år.

Overførselsområdet 2009

Samlet set har overførselsområdet været præget af et arbejdsmarked med stigende ledighed. Der har været flere kontanthjælpsmodtagere og flere sygedagpengemodtagere end forventet, hvorimod antallet af borgere på førtidspension har været lavere end forventet.

Mio. kr.	Korrigeret budget	Regnskab	Afvigelse
Kontanthjælp	1.397	1.427	-30
Sygedagpenge	788	809	-21
Førtidspension	1.261	1.223	38

Den overordnede udvikling på kontanthjælps- og sygedagpengeområdet i Københavns Kommune svarer til udviklingen i resten af landet.

Antallet af passive kontanthjælpsmodtagere er steget fra ca. 19.900 i 4. kvartal 2008 til ca. 23.200 i 4. kvartal 2009. Især antallet af unge på kontanthjælp er steget markant i 2009. Det har bevirket, at antallet af modtagere på årsbasis er højere end forudsat i budgettet. Ved en midtvejsregulering af bloktilskuddet fik kommunerne tilført flere midler til området. Københavns Kommune fik tildelt 147,4 mio. kr. til dækning af det samlede merforbrug på overførselsindkomster.

2009 startede med et historisk højt antal modtagere af sygedagpenge, der lå hele 1.600 sager over det budgetterede. Selvom der samlet set er sket et fald i antallet af sygedagpengemodtagere fra ca. 8.100 i januar 2009 til ca. 7.300 personer i december 2009, er der et merforbrug på ca. 21 mio. kr. i forhold til korrigeret budget for 2009. Det skyldes især, at der i kommunen er mange personer, der har modtaget sygedagpenge i mere end ét år. Denne gruppe er særlig dyr for kommunen, idet staten ikke betaler refusion for disse personer. Kommunen har afsat 9 mio. kr. i 2009 til en ekstra indsats over for disse københavnere. Med krisepakken er der i budget 2010 afsat 16,5 mio. kr. til at nedbringe sygefraværet. Indsatsen fortsætter således i 2010.

Kommunens udgifter til førtidspension er i 2009 væsentligt lavere end forudsat i budgettet, hvor disse forventedes at udgøre 1.261 mio. kr. Ved regnskabsafslutningen for 2009 er udgifterne således 38 mio. kr. lavere end budgetteret.

At udgifterne er lavere end budgetteret skyldes primært, at antallet af førtidspensionister ved indgangen til 2009 var lavere end forventet, ligesom tilgangen af nye førtidspensionister ikke har været så stor som forventet.

Baggrunden for den overvurderede tilgang af nye førtidspensionister er, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens sagspukkel på førtidspensionsområdet ikke har kunnet nedbringes i den forventede størrelsesorden. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har etableret en task-force med henblik på at forøge antallet af sager, der kan oversendes til Socialforvaltningen.

Finansielle indtægter og udgifter

Den positive udvikling på finansmarkederne i 2009 smittede af på afkastet i kommunens investeringsforening. Afkastet på likvide aktiver i 2009 var på 431 mio. kr. Kommunens likvide kassebeholdning er i løbet af 2009 faldet med 1.258 mio. kr., hvilket skyldes en forventet betaling af skat til staten. Kommunen har nedbragt den langfristede gæld med 466 mio. kr. i 2009, og en låneomlægning har givet kommunen en betydelig rentebesparelse.

Kommunens likvide beholdning består, foruden af bankindestående og kontanter, af obligationer og af indskudsbeviser i en investeringsforening som Københavns Kommune i 2007 etablerede sammen med Københavns Energi. Investeringsforeningen er etableret for at forvalte midler fra salget af kommunens el-aktiviteter til DONG i 2006. Kommunens likvide kassebeholdning faldt i 2009 med 1.258 mio. kr. til 4.673 mio. kr.

Salget af el-aktiviteterne til DONG i 2006 indbragte ca. 10 mia. kr. Heraf skal 4 mia. kr. betales i skat til staten. Det sker med en modregning i bloktilskuddet i perioden 2008-2010. I 2009 er modregningen på 1.697 mio. kr.

Faldet i kommunens likviditet kan således primært henføres til betaling af skat til staten, som følge af salget af el-aktiviteterne. Skatten betales i form af modregning i kommunens bloktilskud fra staten frem til og med 2010. Den resterende skyldige skat indgår i regnskabet under kortfristet gæld. Denne kortfristede gæld til staten er i løbet af 2009 reduceret med 1.697 mio. kr. fra 2.472 mio. kr. til 775 mio. kr.

Investeringsafkast

Kommunens afkast på likvide aktiver kan overvejende henføres til investeringsforeningen, hvor den positive udvikling på finansmarkederne i 2009 smittede af på afkastet i investeringsforeningen. Årets realiserede investeringsafkast af likvide aktiver er på 431 mio. kr., hvilket er 132 mio. kr. bedre end det vedtagne budget. Hertil kommer en urealiseret kursgevinst på værdien af indskudsbeviser i investeringsforeningen på 119 mio. kr.

Den reelle kasse er ved opgørelsen af regnskabet opgjort til 592 mio. kr. Den reelle kasse er et udtryk for den kassebeholdning, der endnu ikke er disponeret.

Der har i 2009 været frigivelse af 657 mio. kr. af kommunens deponerede midler, således at deponerede midler ultimo 2009 udgør 6.634 mio. kr. De deponerede midler udgøres bl.a. af deponeringer vedrørende Københavns Energis lånoptagelser og deponeringer vedrørende salget af el-aktiviteterne til DONG.

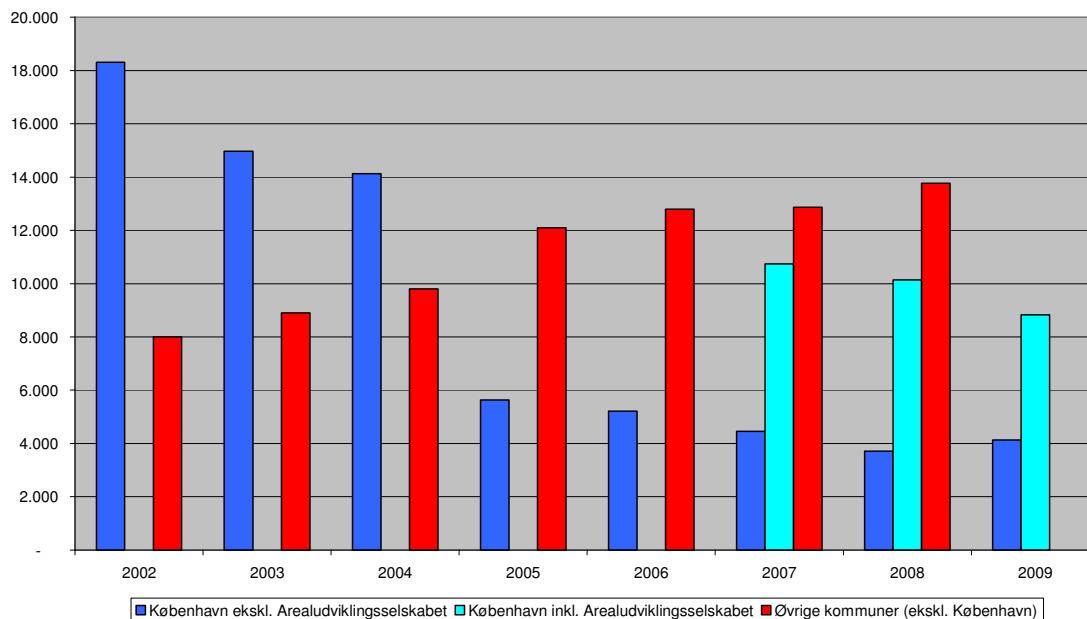
Reduktion af gæld

Den langfristede gæld er i løbet af 2009 reduceret med 466 mio. kr. til 4.667 mio. kr.

I året er en del af gælden omlagt, idet en gældspost på 858 mio. kr. til By & Havn er indfriet og delvist omlagt til et lån hos Kommunekredit. Gældsomlægningen giver kommunen en betydelig rentebesparelse.

Den langfristede gæld svarer til 8.835 kr. pr. indbygger i København. Ses der bort fra de specielle gældsposter vedr. grundskyldsgældsforpligtelser vedrørende arealudvikling til By & Havn, som kommunen selv ejer en del af, er den gennemsnitlige gæld pr. københavnner på 4.134 kr.

Figur 2: Udvikling i gennemsnitlig langfristet gæld pr. indbygger

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets nøgletal

Note: Ved stiftelsen af Arealudviklingsselskabet By & Havn blev der indgået aftale om, at Københavns Kommune indskød to gældsbreve på hhv. 2,4 mia. kr. og 0,8 mia. kr., i alt 3,2 mia. kr. i By & Havn i 2007. Københavns Kommunes ydelse på gælden sker i form af overførsel af de løbende merindtægter på grundskyld i de berørte områder til By & Havn. I 2009 blev gælds brevet på de oprindeligt 0,8 mia. kr. indfriet og omlagt til et almindeligt lån. Både gælden til By & Havn og kommunens samlede gæld er blevet nedbragt. Ved den redaktionelle afslutning af årsrapporten forelå der endnu ikke sammenligningstal for de øvrige kommuner for 2009.

Det internationale år

København var i 2009 vært for en række store internationale begivenheder. Blandt de største var World Outgames, IOC-kongressen og Klimatopmødet, der alle trak tusindvis af internationale besøgende til København. Det satte sit præg på både byen, kommunen og københavnernes.

Borgerrepræsentationen afsatte i budget 2009 midler til at sikre, at København fik mest muligt ud af de internationale begivenheder, der kom til byen. Der blev specielt lagt vægt på, at københavnernes kunne deltage og engagere sig i begivenhederne, og at København skulle fremstå som god værtsby over for de internationale besøgende. Der blev desuden lagt vægt på at bruge begivenhederne til at styrke Københavns profil.

Kommunen arbejdede derfor i 2009 for, at københavnernes blev en integreret del af de internationale begivenheder. Københavnerne kunne bl.a. synkronsvømme i havnen, spille fodbold med Pele og cykle med Miguel Indurain.

Københavnerne kunne også blive klogere på klimaudfordringerne til Hopenhagen Live på Rådhuspladsen. Under pladsens vartegn - en 20 m. bred globe - besøgte i alt ca. 350.000 mennesker de 15 pavilloner med hver deres bud på en fungerende klimaløsning.

Kommunen etablerede også et frivillighedskorps, der både sikrede en god modtagelse af de internationale besøgende, en professionel afvikling af begivenhederne og et direkte engagement fra københavnernes. Endelig blev der iværksat et besøgsberedskab til at håndtere det stigende antal besøgsgrupper i København.

Borgmestertopmøde

I december arrangerede Københavns Kommune *Copenhagen Climate Summit for Mayors*. Formålet med borgmestertopmødet var at sætte fokus på byernes rolle i klimaproblematikken og på de løsninger, der allerede bliver implementeret i verdens byer. Mere end halvdelen af klodens befolkning bor i byerne, og de står for 75 pct. af CO₂-udledningen. Borgmestrene fra 80 af verdens største byer deltog i topmødet, herunder New York, London, Tokyo, Sydney og Johannesburg, og de pointerede, at byerne som en stor bidrager til udledningen også bør være en mere integreret del af løsningerne.

Grøn vækst

Specielt Klimatopmødet har givet København stor international omtale. Omtalen har fokuseret på København som værtsby, men også vist at byen tager klimaudfordringen alvorligt. I det fremtidige internationale arbejde udarbejdes en strategi for at bruge denne omtale som løftestang for at gøre København til et "Grønt Laboratorium" og dermed sikre København investeringer, arbejdspladser og vækst inden for den grønne økonomi.

Udarbejdelsen af denne strategi tager bl.a. udgangspunkt i og er forudsat af, at København i samarbejde med stat og region kan søge om at få værtskabet for verdensudstillingen EXPO-2022 i byudviklingsområdet Nordhavn.

EXPO 2022 i København

Københavns Kommune arbejder på at få Verdensudstillingen EXPO til København i år 2022. Verdensudstillingen EXPO 2022 kan med energi og klima som tema udgøre det langsigtede pejlemærke for det internationale arbejde. Samtidig kan EXPO 2022 fungere som kulminationen på Københavns ambition om at være udstillingsvindue for grønne teknologier og vil være et væsentligt skridt hen imod at blive verdens første CO2-neutrale hovedstad i 2025.

En eventuel EXPO 2022 kan placeres i Nordhavn, hvor der er mulighed for at tilpasse byudviklingen i takt med udviklingen af nye grønne løsninger.

En EXPO vil således kunne understøtte København som en seriøs hovedstad, der tager klimaudfordringerne alvorligt. Samtidig vil afholdelsen af EXPO bidrage væsentligt til de tunge infrastrukturinvesteringer, som udbygning af Nordhavn som nyt byområde vil kræve.

EXPO-udstillingerne er efter OL og verdensmesterskaberne i fodbold den mest eksponerede internationale event. I 2010 afholdes den hidtil største EXPO-udstilling i Shanghai, hvor der forventes ca. 70 millioner besøgende.

Faktaboks

København er verdens 5. bedste sted at besøge: København blev i 2009 kåret til at være verdens 5. bedste sted at besøge. Kåringen blev foretaget af The New York Times, og blandt begrundelserne skriver tidsskriftet følgende "the Danish capital has already emerged as one of the world's greenest – and maybe coolest – cities"

Kilde: The New York Times

Det kommende år

Den økonomiske krise

København er ligesom resten af landet påvirket af den økonomiske krise. Kommunens grundlæggende sunde økonomi udgør dog et godt grundlag til at komme gennem krisen og fastholde et højt investeringsniveau.

Københavnerne påvirkes af en stigende ledighed, som har været opadgående siden efteråret 2008. Samlet set har stigningen i ledigheden dog været mindre i København end i andre dele af landet.

De københavnske virksomheder oplever også krisen. Kommunen har få produktionsvirksomheder, som ofte rammes hårdest i krisetider. Omvendt har København en højere andel af banker og finansielle selskaber end andre dele af landet. Der har i Region Hovedstaden været 2469 erklærede konkurser i 2009, hvilket var en stigning på godt 850 i forhold til året før, og knap 1250 flere end i 2007.

Københavns Kommunes økonomi er grundlæggende sund, men den økonomiske krise sætter kommunes økonomi under pres. Udgifterne til overførselsindkomster stiger, mens indtægterne fra både person- og selskabsskatter forventes at falde.

Historisk kan man se, at når konjunkturerne vender, vender de tidligere i København end i hele landet. København er således en vækstmotor i den danske økonomi. Det er derfor vigtigt, at København i dårlige tider gør en ekstra indsats, som gavner produktion og beskæftigelse, dels fordi det gavner København, men også fordi det gavner hele landet.

1. august 2009 fik kommunerne overført ansvaret for de forsikrede ledige fra staten, og dermed er indsatsen over for ledige i København samlet i et enstrengt beskæftigelsessystem. Det giver et solidt grundlag for Københavns Kommunes mange initiativer for at imødegå den stigende arbejdsløshed og sætte gang i produktionen. Københavns Kommune har i starten af 2010 lanceret en jobpakke for unge, som skal skabe flere praktikpladser og løntilskudsjob.

Jobpakken

- 500 ekstra praktikpladser i 2010-2013 – 226 allerede i 2010

En del af praktikstillingerne bliver som pædagogiske assistentelever i kommunens Børne- og Ungdomsforvaltning. Desuden oprettes praktikstillinger som bl.a. kontorelev, SOSU-hjælperlev, SOSU-assistentelev, køkkenassistentlev, ejendomsserviceteknikerlærling og gartnerlærling.

- 1.400 ekstra løntilskudspladser i 2010

Københavns Kommune opretter 1.400 ekstra løntilskudspladser i forhold til 2009. Mindst 200 af løntilskudspladserne forventes at blive besat af ledige med anden etnisk baggrund end dansk. I alt har Københavns Kommune afsat knap 57 mio. kr. i 2010 til finansieringen af løntilskud.

- *Krav om praktikpladser hos leverandører*

Københavns Kommune vil i løbet af foråret udarbejde en model, der sikrer, at vi kan stille krav til kommunens leverandører om at øge antallet af praktikpladser. Herudover vil kommunen fortsat have fokus på at stille krav til kommunens leverandører om at ansætte personer i støttet beskæftigelse, fx løntilskudspladser og jobtræning mv.

Byggeprojekter – kickstart København

Den stigende ledighed og befolkningstilvæksten i København kræver investeringer i byen. Kickstart København, der er en omfattende anlægspakke, skal skabe vækst og beskæftigelse i Københavns Kommune i 2010 og fremover. Med 561 mio. kr. investeres der i nye initiativer, som skal bidrage med i alt 5.500 nye job i København.

Investeringerne i kickstart København sker med fokus på de kommunale kerneopgaver og skal bl.a. øge antallet af daginstitutionspladser til byens vuggestue- og børnehavebørn. Der investeres i en bedre infrastruktur, hvor den tunge trafik reduceres, cykelforbindelser udbygges og rammerne for fremtidens grønne mobilitet forbedres og der tilvejebringes det nødvendige plangrundlag for udvidelsen af Rigshospitalet og Nørre Campus, som skal være med til at skabe grobund for store investeringer i byen.

De kommende år fortsætter investeringerne med kommunens historisk høje anlægsniveau på i alt 11 mia. kr. 530 byggeprojekter skal komme københavnerne i alle aldre og bydele til gode og skabe arbejdspladser svarende til 11.000 årsværk i København.

Københavns Kommunes projektering af ambitiøse byudviklingsprojekter i de kommende år består i at færdiggøre de igangværende projekter i Ørestaden og Sydhavnen, udvikling af Carlsberggrunden i Valby og etablering af Nordhavnsvej. Derudover skal der bygges flere skoler og daginstitutioner, byens idrætsanlæg skal genoprettes, kulturhuse med biblioteker bygges i Tingbjerg og Nordvest, og endelig får flere af Københavns parker og pladser et ansigtsløft - herunder Nørreport.

Københavns Kommune følger udviklingen for byens borgere og virksomheder tæt, og yderligere initiativer vil blive igangsat, hvis det bliver nødvendigt.

Faktaboks

Øget ungdomsarbejdsløshed: Blandt unge mellem 16-29 år var der 5.192 unge ledige i København pr. 1. januar 2010. En stigning på 1.988 unge fra 1. januar 2009.

Stigende børnetal og kapacitetsudfordringer

Københavns Kommune har igennem de seneste år oplevet en markant befolkningstilvækst – særligt på børneområdet. De seneste tre år er der derfor afsat 3,1 mia. kr. til udbygning af kapaciteten på skole-, KKFO-, klub- og daginstitutionsområdet. I løbet af 2010 etableres 716 nye daginstitutionspladser i bydele med pladsmangel, således at København igen i løbet af 2012-13 kan tilbyde pasningsgarantien af de 0-5-årige inden for en radius af 4 km. fra hjemmet.

Københavns Kommune har igennem de seneste år oplevet en markant befolkningstilvækst. Alene i 2009 fik København 1.742 flere børn i alderen 0-5 år. På landsplan faldt antallet af børn i alderen 0-5 år i gennemsnit med 758 børn i 2009.

Det er godt for København, at flere mennesker har lyst til at bo i byen, og at der derved kommer flere børn, men flere børn betyder også pladsudfordringer. København har taget hul på at løse udfordringerne. I budget 2008, 2009 og 2010 er der således afsat 3,1 mia. kr. til udbygning af kapaciteten på skole-, KKFO-, klub- og daginstitutionsområdet. I 2010 vil der således åbne 716 nye institutionspladser.

Befolkningsudviklingen fortsætter

Københavns Kommune vil også i de kommende år opleve en stigning i befolkningstallet. I 2010 vil København derfor fortsætte arbejdet med at få etableret nye daginstitutionspladser rundt omkring i byen. I øjeblikket bliver alle potentielle byggegrunde undersøgt både i og omkring kommunen. Derudover er alle eksisterende institutioner gennemgået for at finde ekstra pladser. Det tager ca. 2 år at etablere en ny daginstitution, og derfor er der igangsat en række midlertidige tiltag for at skabe ekstra daginstitutionspladser på kort sigt.

Københavns Kommune skal skabe fleksible løsninger, så familier med en travl hverdag kan få passet deres børn i en institution, som forældrene selv har ønsket. Institutionerne skal ligge i lokalområdet, og børnene skal kunne indskrives, når forældrene starter på job efter endt barsel. Etableringen af de mange nye daginstitutionspladser betyder, at København igen i løbet af 2012-13 kan tilbyde pasningsgarantien af de 0-5 årige inden for en radius af 4 km. fra hjemmet.

Skoleudbygning

Børnefamilier har krav på ordentlige skoler i København. Skolernes stand skal være tidssvarende og give de bedste forudsætninger for indlæring og udvikling. Når børnetallet stiger, skal kapaciteten på skolerne udvides. Det skal ske på en hensigtsmæssig måde, således eleverne ikke skal undervises på flere adresser og flytte lokaler efter hver eneste time. Undervisningen skal finde sted på skolen, hvor alle elever har en stamklasse. I de kommende år opføres derfor en række nye skoler bl.a. i de nye byområder Ørestaden og Teglnholmen. Derudover udbygges en række eksisterende skoler, hvor behovet er størst. Skoleudbygningerne skal stå klar, så de kan tage imod de børn, der kommer fra de mange nye daginstitutionspladser. Derved skabes en helhedsløsning. I forbindelse med udbygningen på skoleområdet etableres 840 nye KKFO pladser.

Løbende effektiviseringer

Københavns Kommune skal hele tiden have fokus på, at opgaverne løses så effektivt som muligt, og at der ikke anvendes unødige ressourcer på administration. I budgetaftalen for 2010 er der besluttet effektiviseringer af administrationen for i alt 153 mio. kr. i 2010 stigende til 241 mio. kr. i 2013.

I 2010 fortsættes den kurs, som har været udstukket i de tidligere års budgetter, ved i budget 2010 at effektivisere administrationen så pengene kan bruges på nye aktiviteter. Der flyttes således 153 mio. kr. fra administration til service i 2010 stigende til 241 mio. kr. i 2013. Til gavn for københavnere vil disse midler blive anvendt på serviceforbedringer på især socialområdet samt børne- og ungeområdet.

Med budget 2010 gennemfører Københavns Kommune en række initiativer for at effektivisere administrationen på tværs af alle forvaltninger. Disse tværgående effektiviseringer tilvejebringes ved at effektivisere en række administrative støttefunktioner i kommunen, herunder lønadministration, regnskab/bogholderi, indkøb af konsulentbistand samt ved indførelse af en tværgående borgerserviceenhed.

Effektiviseringen på regnskabsområdet indebærer som udgangspunkt, at transaktionstunge- og standardiserbare regnskabsopgaver flyttes fra de decentrale enheder til kommunens Koncernservice. Samtidig udrulles systemet til elektronisk fakturering - workflow, fuldt ud på alle kommunens enheder, og der udvikles øvrige digitale selvbetjeningsløsninger til indberetning af økonomidata.

Københavns Kommune ønsker at effektivisere kommunens lønadministration. Det sker ved, at en stor del af de aktiviteter, som knytter sig til lønadministrationen standardiseres.

Ud over de tværgående effektiviseringer indeholder budgetaftalen for 2010 en række øvrige effektiviseringsforslag. De omfatter bl.a. billigere indkøb af eksempelvis el og telefoni samt omlægning af opgaveløsning på eksempelvis trykkeriopgaver og håndtering af kommunens stillingsannoncer. Disse forslag har et samlet effektiviseringspotentiale på 54 mio. kr. i 2010 stigende til 70 mio. kr. i 2011 og frem.

For at forbedre den daglige betjening af københavnere er der også vedtaget en række tiltag, der omhandler digitalisering og sammenlægning af borgerservice. Det giver en effektivisering på 23,5 mio. kr. i 2013.

Ny tværgående borgerserviceenhed

Det skal være nemt for københavnere at komme i kontakt med Københavns Kommune. I forbindelse med vedtagelsen af budget 2010 besluttede politikerne en ny service- og kanalstrategi, Citizen.2012, med en række projekter, som vil forenkle og effektivisere borgerbetjeningen.

Ét af projekterne er som nævnt, at der etableres en ny borgerserviceenhed, hvor kommunen fusionerer borgerbetjeningen på tværs af flere forvaltninger.

Den nye borgerserviceenhed vil fremadrettet overtage og løse opgaver fra kommunens øvrige forvaltninger og dermed bidrage til, at de nuværende 54 indgange for borgerbetjeningen reduceres.

Den nye borgerserviceenhed placeres i Økonomiforvaltningen og samler fra 1. juni 2010 en række ydelser og funktioner i en fusion mellem Københavns Borgerservice i Økonomiforvaltningen og Administrativ Borgerservice i Kultur- og Fritidsforvaltningen.

Derudover vil den nye enhed løbende overtage opgaver og ydelsesområder fra forvaltningerne.

Mange københavnere kan og vil betjene sig selv på nettet, og københavnere oplever generelt, at de digitale løsninger gør hverdagen nemmere. Med den nye borgerserviceenhed sender kommunen således et klart signal om, at Københavns Kommune vil være frontløber inden for digital borgerservice.

Bruttodriftsudgifter til administration pr. indbygger

Københavns Kommune	9.065
Gennemsnit for hele landet	6.389

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets nøgletal.

Fortsat fokus på styring af økonomien

Københavns Kommune har siden 2008 arbejdet målrettet med økonomistyring under overskriften ”styr på økonomien”. Dette arbejde fortsætter i 2010.

Økonomistyringsproblemer i enkelte forvaltninger, manglende rettidig fakturabetaling samt Deloitte's rapporter om økonomistyringen i kommunens forvaltninger har vist et behov for yderligere at styrke kommunens økonomistyring. I 2010 vil der derfor fortsat være fokus på ”styr på økonomien” under målsætningen om at:

”Etablere koncernrapportering på tværs af kommunen, hvor økonomistyring og den løbende opfølgning sker på baggrund af aktuelle og periodiserede budgetter nedbrudt på institutionsniveau, og hvor bogføringer er foretaget korrekt og rettidigt i kommunens økonomisystem”.

Som del af budgetaftalen for 2010 er der derfor fokus på realiseringen af målsætningen gennem implementeringen af en række initiativer under fire fokusområder.

En styrket budgetopfølgning

Et særligt fokus i 2010 er at sikre en mere aktuel, præcis og målrettet budgetopfølgning. Fra 2010 indføres derfor en månedlig opfølgning baseret på forvaltningernes periodiserede budgetter. Opfølgningen har til formål at illustrere kommunens aktuelle økonomiske situation samt at sikre fokus på nedbrydning af kommunens udgifter i de relevante grupper.

Herudover sættes fokus på processen og afrapporteringen af den kvartalsvise budgetopfølgning. Formålet er at sikre en mere ensartet og aktuel budgetopfølgning. Ligeledes skal initiativerne sikre muligheden for rettidig handlen på problematiske udviklingstendenser.

I 2010 vil der blive arbejdet videre med ambitionen om, at budgettet skal nedbrydes til institutionsniveau, således at den enkelte institutionsleder har nem adgang til sine økonomidata.

Ny fælles betalingspolitik

For at sikre en rettidig og effektiv fakturabetaling vil der i 2010 blive formuleret én fælles betalingspolitik i kommunen. Målet er, at der gælder én betalingsfrist for hele kommunen, som kan kommunikeres klart og entydigt til kommunens leverandører. Betalingspolitikken vil herudover sætte fokus på, at kommunens leverandører kan forvente at modtage betaling til tiden. For at nå dette mål er der dels besluttet en udrulning af elektronisk fakturabetaling til hele kommunen i 2010, men herudover vil der blive sat fokus på at øge brugervenligheden af kommunens indkøbssystem med henblik på at øge brugen af indkøbsaftalerne.

Lettere administration for institutionslederne

På institutionsniveau arbejdes der på flere fronter på at lette institutionernes administrative arbejdsbyrder, så der bliver mere plads til decentralt ledelsesrum. Der udvikles i 2010 et nyt system til kommunens institutionsledere, der skal samle de relevante oplysninger omkring løn, økonomi og personale.

Fælles forretningsgange

I 2010 vil der være et fortsat fokus på at ensarte og kvalitetssikre kommunens regnskabs- og økonomiprocesser ved hjælp af fælles tværgående forretningsgange. De fælles forretningsgange skal bidrage til at frigøre administrative ressourcer i forvaltningerne.

Det er en samlet målsætning, at initiativerne skal bidrage til at sikre en hurtigere, mere præcis og mere gennemskuelig budgetopfølgning, lette ledernes administrative arbejde, og sikre størst mulig tid til reel opgaveløsning samt sikre en ensartet og professionel håndtering af kommunens løbende betalinger.

Regnskabsresultat

Regnskabsresultat

Københavns Kommune arbejder med to forskellige regnskabssystemer. Siden 1970'erne har den kommunale økonomi været baseret på det udgiftsbaserede system, som i princippet udelukkende ser på de penge, som faktisk strømmer ind og ud af kommunens kasse. Den private sektor derimod er underlagt årsregnskabsloven, som er baseret på omkostningsprincippet. Princippet bygger på, at ikke alle udgifter også er omkostninger. Samtidig er der omkostninger, som ikke er udgifter.

Siden 2004 har kommunerne tillige arbejdet med et system, som nærmer sig årsregnskabslovens omkostningsprincip ved siden af det kendte udgiftsprincip. Forskellen mellem systemerne optræder, når en betaling i faktiske kroner for en vare eller tjenesteydelse ikke modsvares af et tilsvarende forbrug i samme periode. Baggrunden for, at kommunerne arbejder med omkostningsbaseret regnskab, er, at man styringsmæssigt bedre kan se det fordelagtige i investeringer, som kræver en udbetaling nu, men som vil tjene sig ind på længere sigt. Eksempelvis vil undervisning i en ny skole både kræve en bygning og belysning. De nødvendige udgifter til el optræder i begge regnskabssystemer, idet strømmen betales i takt med, at den forbruges. Derimod vil en bygning kræve store investeringsudgifter i et år, hvorefter den står til rådighed over en årrække. I det udgiftsbaserede system optræder den faktiske udgift, når skolen bygges. I det omkostningsbaserede system derimod vil omkostningen ved bygningen blive fordelt over den årrække, den kan bruges, fx 30 år, ved at afskrive noget af restværdien hvert år.

Årets resultat i et omkostningsbaseret regnskab er udtryk for det forbrug, som finder sted i en periode i forhold til indtægterne.

Årets resultat i udgiftsbaseret regnskab er udtryk for de anskaffelser, som finder sted i en periode i forhold til indtægterne.

Ledelsespåtegning

Undertegnede erklærer hermed, at regnskab 2009 for Københavns Kommune er aflagt i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets budget og regnskabssystem, at den anvendte regnskabspraksis anses for hensigtsmæssig, samt at regnskabet giver et retvisende billede af kommunens økonomi.

Den enkelte borgmester og direktør skriver under for den del af regnskabet, der vedrører deres udvalgsområde. Overborgmesteren og Økonomiforvaltningens administrerende direktør skriver under for Københavns Kommunes samlede regnskab.

Økonomiudvalget

Overborgmester
Frank Jensen

Økonomiforvaltningen

Administrerende Direktør
Claus Juhl

Børne- og Ungdomsudvalget

Borgmester
Anne Vang

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Administrerende Direktør
Else Sommer

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Borgmester
Klaus Bondam

Beskæftigelse- og Integrationsforvaltningen

Administrerende Direktør
Morten Binder

Kultur- og Fritidsudvalget

Borgmester
Pia Allerslev

Kultur- og Fritidsforvaltningen

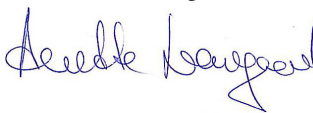
Administrerende Direktør
Carsten Haurum

Socialudvalget

Borgmester
Mikkel Warming

Socialforvaltningen

Administrerende Direktør
Anette Laigaard

Sundheds- og Omsorgsudvalget

Borgmester
Ninna Thomsen

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

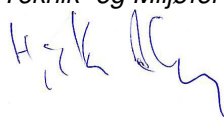
Administrerende Direktør
Lene Sillasen

Teknik- og Miljøudvalget

Borgmester
Bo Asmus Kjeldgaard

Teknik- og Miljøforvaltningen

Administrerende Direktør
Hjalte Aaberg

Københavns Kommunes anvendte regnskabspraksis

Københavns Kommune aflægges regnskab i henhold til gældende lovgivning og inden for retningslinierne fastlagt af Indenrigs- og Sundhedsministeriet i Budget- og Regnskabssystem for kommuner.

Udgiftsregnskabet

Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle indtægter og udgifter samt forskydninger i de finansielle balanceposter. Samtlige udgifter finansieres af samtlige indtægter.

Københavns Kommune anvender transaktionstidspunktet som grundlag for registrering af indtægter og udgifter. I resultatopgørelsen indregnes indtægter i indtjeningsåret. Forudsætningen er dog, at indtægten kan opgøres pålideligt. Ligeledes indregnes alle udgifter, der vedrører året, hvis udgifterne er faktureret, eller på anden vis kan dokumenteres.

I øvrigt følges Indenrigs- og Socialministeriets særlige regler for kontering og regnskabsaflæggelse.

Værdipapirer og kapitalandele

Børsnoterede obligationer og aktier måles til dagsværdi (kursværdi) på balancedagen. Ikke børsnoterede kapitalandele/værdipapirer måles til andel af indre værdi i henhold til senest godkendte årsrapport for pågældende selskab.

Værdiregulering af værdipapirer sker via egenkapitalen. Realiserede tab og gevinster opgøres som forskellen mellem salgssum og bogført værdi pr. seneste 1. januar og registreres via resultatopgørelsen.

Tilgodehavender

Tilgodehavender opgøres som udgangspunkt til kostpris, dvs. til nominel værdi, og værdireguleres ikke i det udgiftsbaserede regnskab.

Afskrivninger foretages, når der er konstaterbare tab, dvs. beløbet er uerholdeligt.

Finansielle gældsforpligtelser

Finansielle gældsposter indregnes til nominel restgæld.

Eventualrettigheder- og forpligtelser

Eventualrettigheder- og forpligtelser, herunder afgivne garantier, indregnes ikke i balancen, men anføres i en oversigt over eventualrettigheder- og forpligtelser i bilag til årsrapporten.

Omkostningsregnskabet

Det omkostningsbaserede regnskab indeholder ud over alle indtægter, udgifter samt balanceforskydninger også beregnede omkostninger, fx. bevægelser på de ikke-finansielle aktiver samt hensættelser.

Generelt for anlægsaktiver

Københavns Kommune indregner kun aktiver som indgår i den kommunale serviceproduktion og har en kostpris på over 100.000 kr.

Ved nybygning, tilbygning eller væsentlig modernisering aktiveres aktiver som enkeltvis er under den fastsatte aktiveringsgrænse på 100.000 kr. som samlede anskaffelser, hvis de enten er identiske eller har samme funktion/formål.

Ikke-operative aktiver aktiveres ikke, dette gælder fx.:

- Parker, strande mv.
- Veje og anden infrastruktur
- Kunstværker, historiske samlinger mv.

Afskrivningsgrundlag mv.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Negative restværdier - hvilket fx. er udgifter til bortskaffelse/reetablering - skal kun registreres i anlægskartoteket som en note.

Med hensyn til kostpris er der nedenstående tilføjelse:

- Grunde og bygninger anskaffet før den 1. januar 1999 værdiansættes til seneste offentlige vurdering før januar 2004. Disse afskrives over den fulde afskrivningsperiode fra 1. januar 2004.

Der foretages ikke afskrivning på følgende aktiver:

- Aktiver under udførelse.
- Grunde.
- Grunde og bygninger bestemt til videresalg. Disse skal fremgå af en særskilt regnskabspost under omsætningsaktiver, når der foreligger en politisk beslutning om at de pågældende grunde og bygninger skal sælges.

Forbedring og vedligeholdelse

Forbedringsudgifter sidestilles med anskaffelser, mens vedligeholdelsesudgifter anses som driftsudgifter. Forbedringsudgifter i form af renoveringer, tilbygninger og udvidelser registreres sammen med det oprindelige aktiv eller opføres særskilt i anlægskartoteket.

Afskrivninger

Der foretages lineære afskrivninger baseret på Indenrigs- og Socialministeriets vurdering af aktivernes forventede maksimale restlevetid:

- Administrationsbygninger, beboelsesejendomme m.m. 50 år.

- Øvrige bygninger (skoler, daginstitutioner m.m.) 30 år.
- Transmissions- og ledningsanlæg 75 - 100 år.
- Tekniske anlæg i øvrigt 20 - 50 år.
- Maskiner, specialudstyr, transportmidler 15 år.
- Inventar, herunder computere, IT- og Av-udstyr 3 - 10 år.
- Investeringer til indretning i lejede lokaler samt installationer i disse skal afskrives over lejeaftalens varighedsperiode, dog max. 10 år.
- Forudbetalt leje / deposita klassificeres som et omsætningsaktiv, der ikke afskrives på.
- Immaterielle aktiver maksimalt 10 år. Levetid fastsættes efter konkret vurdering af det enkelte aktiv.

I øvrigt anvendes de af Indenrigs - og Socialministeriet og KL udmeldte vejledende levetider for specifikke aktiver.

Op- og nedskrivninger

Opskrivninger foretages som udgangspunkt ikke.

Derimod foretages der nedskrivninger, når der indtræffer en objektiv konstaterbar hændelse, der resulterer i en varig forringelse i kvalitet, kapacitet eller fremtidig økonomisk nytte af aktivet.

Finansielt leasede aktiver

Leasing af aktiver af finansielle årsager, hvor hovedstolen udgør mindst 100.000 kr., optages både som et anlægsaktiv og som en finansiell forpligtelse.

Indregning og måling sker efter de af Indenrigs- og Socialministeriet udmeldte retningslinier, herunder beregning af nutidsværdi for anlægget og kapitaliseret restforpligtelse.

Varebeholdninger

Der sker registrering af varebeholdninger, når værdien overstiger 1 mio. kr. Herudover indregnes varebeholdninger, hvis der årligt sker væsentlige forskydninger i lagerstørrelsen, og lagerets værdi overstiger 100.000 kr.

Grunde og bygninger til videresalg

Grunde og bygninger til videresalg indregnes til bogført værdi.

Eventuelle differencer mellem bogført værdi og realiseret salgspris indregnes som gevinst/tab under Økonomiforvaltningen i resultatopgørelsen.

Tilgodehavender

Tilgodehavender opgøres som udgangspunkt til kostpris. Dog foretages der nedskrivning til nettorealiseringsværdien, hvis der er risiko for tab.

Nedskrivningen foretages med modpost på egenkapitalen ud fra en vurdering af de enkelte debitorforhold og/eller statistisk forventelige tab.

Tjenestemandspensionsforpligtelser

Kommunens nettoforpligtelser til tjenestemandspensioner er opgjort i henhold til Indenrigs- og Socialministeriets regelsæt i Budget- og Regnskabssystem for kommuner.

Kravet heri er, at der minimum hvert 5. år foretages en aktuarberegning. I den mellemliggende periode foretages der korrektioner af forpligtelser som følge af optjening af ret til pension (20,3 % af årets pensionsberettigede løn) og udbetaling af pension.

Gæld vedr. feriepenge

Feriepengegælden optages i balancen i henhold til Budget- og Regnskabssystem for kommuner.

Gælden omfatter værdien af optjent ferie og feriefridage i regnskabsåret tillagt værdien af ikke afholdt ferie og feriefridage vedrørende tidligere regnskabsår.

Øvrige hensættelser

Øvrige forpligtelser over 100.000 kr. hensættes i balancen, når kommunen på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse som resultat af en tidligere begivenhed, og det er overvejende sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, og der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen.

Ændringer i anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis er ændret på følgende områder i forhold til regnskab 2008:

Aktiveringsgrænsen for indregning af nye ikke-finansielle aktiver er hævet fra 50.000 kr. til 100.000 kr. Ændringen skyldes administrativ forenkling og for at sikre sammenlignelighed med landets øvrige kommuner.

Tilgodehavender nedskrives til forventet nettorealiseringsværdi for at sikre en retvisende værdiansættelse af kommunens tilgodehavender på balancedagen. I regnskab 2008 og foregående regnskabsår blev kommunens tilgodehavender værdiansat til kostpris.

Resultatopgørelse

Udgiftsbaseret regnskab

Note	Regnskabsopgørelse (1.000 kr.)	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskab
	Skatter	22.579.043	22.535.959	22.522.295
	Tilskud og udligning	4.188.938	4.156.867	4.162.669
1	Indtægter	26.767.981	26.692.826	26.684.964
	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	934.626	901.490	944.792
	Transport og infrastruktur	202.399	199.342	241.661
	Undervisning og kultur	3.719.360	3.684.948	3.842.139
	Sundhedsområdet	1.674.948	1.637.693	1.622.260
	Sociale opgaver og beskæftigelse	15.653.096	15.910.504	15.813.214
	Fællesudgifter og administration m.v.	4.560.139	4.693.505	4.354.432
	Driftsudgifter	26.744.567	27.027.482	26.818.500
	= Driftsresultat før finansiering	23.414	-334.656	-133.536
	Renteindtægter mv.	278.273	367.132	382.965
2	Renteindtægter mv.	278.273	367.132	382.965
	= Resultat af ordinær driftsvirksomhed	301.687	32.476	249.429
	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	187.999	377.663	287.825
	Transport og infrastruktur	437.316	449.620	412.411
	Undervisning og kultur	704.941	644.765	723.375
	Sundhedsområdet	33.676	37.498	28.317
	Sociale opgaver og beskæftigelse	529.815	481.919	257.896
	Fællesudgifter og administration m.v.	498.813	389.313	174.781
	Anlægsudgifter	2.392.560	2.380.778	1.884.605
	= Resultat af det skattefinansierede område	-2.090.873	-2.348.302	-1.635.176
	Drift (indtægter - udgifter)	-802	-370.418	-340.377
	Anlæg (indtægter - udgifter)	0	-18.129	-21.158
3	Forsyningsvirksomheder	-802	-388.547	-361.535
	= Resultat før ekstraordinære poster	-2.091.675	-2.736.849	-1.996.712
4	Ekstraordinære indtægter	0	90.358	90.357
	= RESULTAT I ALT	-2.091.675	-2.646.491	-1.906.354

Finansieringsoversigt 2009	i 1000 kr.
Likvide beholdninger primo 2009	5.931.004
Årets resultat inkl. ekstraordinære poster	-1.906.354
Lånoptagelse	484.777
Finansforskydninger	
Tilgodehavender staten	638.187
Kortfristede tilgodehavender	76.222
Langfristede tilgodehavender	-601.130
Kortfristet gæld til staten	895.997
Kortfristet gæld i øvrigt	-4.083
Værdireguleringer	74.504
Andre reguleringer	-1.879
= Finansforskydninger	1.077.818
Afdrag på gæld (*)	-913.968
= Likvide beholdninger ultimo 2009	4.673.276

Tal med negativt fortegn er ensbetydende med træk på likviditeten.

(*) Afdrag på gæld: 101 mio. kr. kan henføres til Teknik- og Miljøforvaltningen, hvor afdrag på lån i tidligere år først blev bogført i 2009 i forbindelse med regnskabsmæssigt oprydningsarbejde.

Omkostningsbaseret regnskab

Resultatopgørelse i 1.000 kr.

Noter		2008	2009
	Skatteindtægter	22.584.331	22.522.295
5	Indtægter fra tilskud og udligning	3.842.003	4.162.669
1	Samlede indtægter	26.426.334	26.684.964
	Byudvikling, bolig og miljø	2.876.175	1.356.721
	Transport og infrastruktur	711.109	661.323
	Undervisning og kultur	5.429.050	4.663.630
	Sundhedsområdet	1.412.231	1.654.233
	Sociale opgaver og beskæftigelse	15.885.650	16.352.636
	Fællesudgifter og administration	4.657.353	3.603.837
	Tilbageførte nedskrivninger	-5.888.093	0
	Resultat før finansielle poster	1.342.859	-1.607.416
2	Finansielle nettoindtægter	235.146	382.966
	Resultat af det skattefinansierede område	1.578.005	-1.224.450
3	Forsyningsvirksomheder	40.330	-365.294
	Resultat før ekstraordinære poster	1.618.335	-1.589.744
4	Ekstraordinære indtægter - Salg af aktier og andelsbeviser m.v.	60.429	90.357
	ÅRETS RESULTAT	1.678.764	-1.499.387

Balance i 1.000 kr.

Noter		Primo 2009	Ultimo 2009
	Grunde og bygninger	13.475.682	13.803.874
	Tekniske anlæg	375.747	422.204
	Inventar	120.662	119.528
	Aktiver under opførelse	830.197	862.108
6	Materielle anlægsaktiver	14.802.289	15.207.714
	Immaterielle anlægsaktiver	4.019	46.219
6	Immaterielle anlægsaktiver	4.019	46.219
7	Aktier og andelsbeviser m.v.	16.086.750	15.583.513
8	Andre langfristede tilgodehavender	15.762.266	17.416.289
9	Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder	-195.792	-71.364
	Finansielle anlægsaktiver	31.653.224	32.928.438
	Anlægsaktiver i alt	46.459.533	48.182.371
	Omsætningsaktiver: Varebeholdninger	13.545	14.765
	Omsætningsaktiver: Fysiske anlæg til salg	18.857	125.900
	Omsætningsaktiver: Tilgodehavender	1.273.621	547.723
	<i>-herunder tilgodehavender hos staten</i>	868.341	218.930
	<i>-herunder kortfristede tilgodehavender i øvrigt</i>	405.280	328.793
	Omsætningsaktiver: Værdipapirer (Pantebreve)	82.928	80.743
10	Likvide beholdninger	5.931.004	4.673.276
	Omsætningsaktiver i alt	7.319.955	5.442.407
	AKTIVER I ALT	53.779.488	53.624.778

11	Egenkapital	24.771.695	25.821.937
12	Hensatte forpligtigelser	17.547.862	17.963.818
	<i>-herunder tjenestemandspensionsforpligtelse</i>	17.299.678	17.844.493
	Hensatte forpligtigelser	17.547.862	17.963.818
13	Langfristet gæld	5.118.506	4.658.772
	Gæld vedr. finansielt leasede aktiviteter	14.826	7.736
	Langfristede gældsforpligtelser	5.133.332	4.666.509
	Nettogæld vedrørende fonds, legater, deposita	66.512	64.633
	Kassekredit	0	0
14	Kortfristet gæld til staten	2.472.411	1.271.289
15	Skyldige feriepenge	1.868.427	1.901.517
	Kortfristet gæld i øvrigt	1.919.250	1.935.075
	Kortfristede gældsforpligtelser	6.260.087	5.107.881

	Gæld i alt	11.459.932	9.839.023
	PASSIVER I ALT	53.779.488	53.624.778

Pengestrømsopgørelse i 1.000 kr.

Note		2009
16	Resultat iflg. omkostningsbaseret regnskab	-1.499.387
	+ Afskrivninger	686.526
	+ Hensættelser	265.161
	- Udbetaling af tjenestemandspensioner	-953.577
	+ Periodiseringer, øvrige finansforskydninger m.m.	1.039.418
	Likviditet fra driften (A)	-461.859
	- Køb af materielle anlægsaktiver	-449.212
	+ Salg af anlægsaktiver	82.534
	Likviditet fra investeringsaktiviteter (B)	-366.678
	- Afdrag på lån	-913.968
	+ Optagelse af lån	484.777
	Likviditet fra finansiering (C)	-429.191
	LIKVIDITETSÆNDRING I ÅRET (A+B+C)	-1.257.728
	Likviditet primo	5.931.004
	Likviditet ultimo	4.673.276
	LIKVIDITETSÆNDRING I ÅRET	-1.257.728

Omregningstabel

I 1.000 kr.	2009
ÅRETS RESULTAT, OMKOSTNINGSBASERET REGNSKAB	-1.499.387
- Aktiverede nettoanskaffelser	-366.678
+ Af- og nedskrivninger	686.526
-/+ Lagerforskydning	-2.730
+ Omkostninger for fremtidige pensioner	265.161
- Pensionsudgifter i 2009	-953.577
+ Øvrige periodiserede omkostninger	-29.807
- Leasingydelse	-6.720
+ Beregnede leasingrenter	857
ÅRETS RESULTAT, UDGIFTSBASERET REGNSKAB	-1.906.354

Noter

Note 1 - Indtægter fra skatter, tilskud og udligning	1.000 kr.
Skatter	
Kommunal- og indkomstskat	17.260.290
Selskabsskat	1.340.753
Anden skat på lignet visse indkomster	74.478
Grundskyld	2.425.371
Anden skat på fast ejendom	1.421.402
Øvrige skatter og afgifter	0
Skatter i alt	22.522.295
Tilskud og udligning	
Udligning og generelle tilskud	4.386.012
Udligning og tilskud vedrørende udlændinge	356.904
Kommunale bidrag til regionerne – grundbidrag til sundhedsområdet	-665.304
Sektorspecifikke udligningsordninger	0
Særlige tilskud	101.155
Refusion af købsmoms	-16.098
Tilskud og udligning i alt	4.162.669
SKATTER, TILSKUD OG UDLIGNING I ALT	26.684.964

Note 2 - Renter	1.000 kr.
Renteindtægter	685.846
Renteudgifter	-213.018
Realiseret kurstab (salg af Kommunekemi)	-89.864
RENTER I ALT	382.965

Ud over ovenstående renteindtægter på 383 mio. kr. har Københavns Kommune i 2009 haft en urealiseret kursgevinst på 119,1 mio. kr. på likvide og deponerede aktiver. Kursgevinsten er sammensat af (i mio. kr.):

Kommunens investeringsforening	118,6
Obligationsbeholdning	0,5
Urealiseret kursgevinst i alt	119,1

Note 3 - Forsyningsvirksomheder

Området er omfattet af "hvile i sig selv" princippet, hvilket indebærer, at området set over en årrække ikke må oppebære hverken overskud eller underskud.

Der er i 2009 ekstraordinært afskrevet 307,5 mio. kr. på funktion 1.22.04.1 – Vandforsyning som følge af en tabt retssag med omegnskommunerne om prisen for vand.

Note 4 – Ekstraordinære indtægter

I 2009 modtog kommunen en udlodning fra Kommunekemi A/S i forbindelse med salget af ejerandelen i selskabet på 90,4 mio. kr.

Udlodninger fra ejede virksomheder, der konteres på 7.32.21, defineres som ekstraordinære indtægter, idet indtægten har karakter af en engangsbetaling.

Note 5 – Indtægter fra tilskud og udligning

Kommunen har i 2009 betalt en skat vedr. salg af energivirksomheder på 1.697 mio. kr. til staten. Betalingen sker ved en modregning i det statslige bloktilskud til kommunen.

Note 6 - Anlægsoversigt (i 1.000 kr.)

	Grunde og bygninger	Tekniske anlæg m.v.	Inventar m.v.	Materielle anlægsaktiver under udførelse m.v.	Immaterielle anlægsaktiver	Grunde og bygninger til videresalg	I ALT
Kostpris pr. 1. januar 2009	14.890.444	686.276	456.131	834.876	7.778	24.146	16.899.651
Tilgang	1.361.606	47.988	75.143	48.647	61.014	16.306	1.610.706
Afgang	608.467	27.888	18.711	68.666	569	14.846	739.147
Overført	-37.601	79.547	0	-170.812	210	128.656	0
Kostpris pr. 31. december 2009 (A)	15.605.982	785.923	512.563	644.045	68.433	154.263	17.771.209
Opskrivninger 1. januar 2009	0	0	0	0	0	0	0
Årets opskrivninger	22.615	0	0	225.626	0	730	248.971
Opskrivninger 31. december 2009 (B)	22.615	0	0	225.626	0	730	248.971
Ned- og afskrivninger 1. januar 2009	1.408.789	310.050	335.469	0	4.447	15.253	2.074.008
Årets afskrivninger	538.053	69.412	57.928	0	18.641	3.199	687.232
Årets nedskrivninger	5.680	52	0	3.093	0	1.533	10.358
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver	-114.664	-15.794	-361	0	-395	-36	-131.250
Ned- og afskrivninger 31. december 2009 (C)	1.837.858	363.719	393.035	3.093	22.693	19.949	2.640.348
REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI PR. 31. DECEMBER 2009 (A+B-C)	13.790.740	422.204	119.528	866.578	45.740	135.043	15.379.833
Såfremt der ikke havde været opskrevet på aktiverne, havde den regnskabsmæssige værdi udgjort	13.768.124	422.204	119.528	640.952	45.740	134.313	15.130.862

Afskrivningstider	30-100	8-50	3-10	Afskrives ikke	3	Afskrives ikke	
Finansielt leasede aktiver:	7.736						
Aktiver tilhørende selvejende institutioner	744.079						

Der skal knyttes følgende bemærkninger til anlægsoversigten:

1. Den samlede værdi af de i anlægsoversigten opførte aktiver stemmer overens med den samlede værdi af de pågældende aktivkategorier i balancen. Værdien af enkeltkategorierne stemmer dog, på nær tekniske anlæg og inventar, ikke overens med balancen, hvilket skyldes omflytninger og andre omposteringer mellem kategorierne. Der vil blive fulgt op på problemstillingen i 2010.
2. Opskrivninger af anlægsaktiver er i vidt omfang sket på baggrund af afholdte anlægsudgifter i tilknytning til allerede eksisterende anlægsaktiver. Det er i strid med kommunens regnskabspraksis, at kategorien bruges i denne forbindelse, hvilket der vil blive fulgt op på i 2010.
3. Afskrivninger vedr. grunde- og bygninger til videresalg er i strid med kommunens regnskabspraksis og budget- og regnskabssystemet for kommuner og skyldes fejl ved ompostering til kategorien. Der er foretaget en systemteknisk justering, som fra og med 2010 forhindrer afskrivninger på denne kategori.
4. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har beklageligvis fejlagtigt øget værdien af egne grunde og bygninger med ca. 500 mio. kr. Den fejlagtige værdikorrektion vil blive tilbageført i regnskab 2010, men påvirker både kommunens samlede aktivmasse og egenkapital i 2009.

Den seneste offentlige ejendomsvurdering pr. oktober 2008 for samtlige kommunens grunde og bygninger er på 21.024 mio. kr.

Note 7 – Aktier og andelsbeviser

Kommunen har følgende væsentlige ejerandele i virksomheder, som hovedsageligt beskæftiger sig med forsynings- og transportopgaver

Specifikation af poster over 100 mio. kr. (1.000 kr.)	2008	2009	
Metroselskabet I/S	5.049.830	4.915.106	*
KE Varmeforsyning Holding P/S	4.249.069	4.319.127	
KE Forsyning Holding P/S	3.460.313	3.611.434	
Lynettefællesskabet I/S	1.069.100	1.037.000	
CTR I/S	1.030.696	1.033.914	
I/S Amagerforbrænding	582.434	631.399	
Arealudviklingselskabet / By & Havn I/S	401.867	-275.827	**
Kommunekemi A/S	137.208	-Solgt-	
I/S Vestforbrænding	120.689	145.831	
Udviklingselskabet Prøvestenen P/S	94.757	114.315	
Andre selskabsdeltagelser	106.233	311.360	

I ALT **16.086.750**   **15.583.513**

* Metroselskabets egenkapital forventes at blive nedskrevet til 0 kr. i 2010

** Egenkapitalen i By & Havn er negativt påvirket af markedsværdiregulering af gælden samt den økonomiske krise på ejendomsmarkedet.

Note 8 – Andre langfristede tilgodehavender

Væsentlige langfristede tilgodehavender, 1000 kr.	2008	2009
Tilbagekøbsrettigheder	6.250.677	8.893.546
Deponeringer	7.246.839	6.633.598
Landsbyggefonden	1.069.111	-*
Øvrige langfristede tilgodehavender	1.195.639	1.889.145
I ALT	15.762.266	17.416.289

* Den nominelle værdi af indskuddet beløber sig til 1.114.735 t.kr.

Værdien af andre langfristede tilgodehavender er steget med 1.654 mio. kr., som primært skyldes, at udenbys beliggende tilbagekøbsrettigheder er optaget på balancen i 2009, som i 2008 kun omfattede en opgørelse over rettighederne inden for kommunegrænsen.

Værdien af deponerede aktiver er faldet i takt med frigivelsen til likvide aktiver, mens øvrige langfristede tilgodehavender er steget.

Indskud i Landsbyggefonden skal, jf. budget- og regnskabssystemet, værdiansættes til ”-”, hvilket er en ændring af regnskabspraksis i forhold til 2008. Kommunen anser dog indskuddet som et reelt tilgodehavende og vil fortsat forfølge inddrivelsen af fordringen mod Landsbyggefonden i henhold til lovens bestemmelser.

Note 9 – Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder

Angiver den gæld, kommunen har over for kunderne i forsyningselskaberne, som skal tilbagebetales over en årrække, ved at forsyningsområdet drives med underskud (hvile-i-sig-selv princippet).

Note 10 - Kommunens likviditet pr. 31.12.2009

1000 kr.

Kontante beholdninger	10.175
Indskud i pengeinstitutter m.v.	120.326
Placerings- og investeringsforeninger	3.303.695
Realkreditobligationer	297.155
Kommunekreditobligationer	941.926
LIKVIDE AKTIVER I ALT	4.673.276

Note 11 – Egenkapital (1000 kr.)

2009

Egenkapital primo 2009	24.771.695
+ Årets resultat i det udgiftsbaserede regnskabssystem	-1.906.354

+ Direkte posteringer på balancen, med modpost på -:

Likvide aktiver ¹	74.504
Tilgodehavender hos staten	-11.223
Kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-266
Langfristede tilgodehavender ²	547.469
Udlæg vedr. forsyningsvirksomheder mv. ³	124.428
Kortfristet gæld til staten ⁴	2.097.118
Kortfristet gæld i øvrigt	-52.998
Langfristet gæld	37.633
Materielle anlægsaktiver ⁵	405.425
Immaterielle anlægsaktiver	42.200
Varebeholdninger	1.220
Fysiske anlæg til salg ⁶	107.044
Hensatte forpligtelser ⁷	-415.956
= Direkte posteringer på balancen, i alt	2.956.596
= EGENKAPITAL ULTIMO 2009	25.821.937

Note 12 – Hensatte forpligtelser

Kommunens hensatte forpligtelser på ca. 17.964 mio. kr. dækker over følgende overordnede kategorier:

Hensatte forpligtelser til tjenestemandspensioner på i alt 17.844,5 mio. kr. (herunder borgmesterspensioner på 63,9 mio. kr.)

Hensatte forpligtelser til åremål på 46,8 mio. kr.

Øvrige hensatte forpligtelser på 72,5 mio. kr.

I opgørelsen af tjenestemandspensioner indgår ikke de tjenestemænd, der er fratrukket i 2008 og 2009, således at forpligtelsen reelt er 87,4 mio. kr. højere end det bogførte beløb.

Note 13 - Langfristet gæld	1.000 kr.
Gæld vedr. grundskyldstilbagebetaling (By & Havn)	2.482.852
Anden langfristet gæld under Økonomiudvalget - Kommunekreditlån	1.546.329
Langfristet gæld under Teknik- og Miljøudvalget – fx vedr. byfornyelse	172.464
Langfristet gæld under Sundheds- og Omsorgsudvalget – fx vedr. ældreboliger	401.587
Anden langfristet gæld under andre fagudvalg	55.540
= LANGFRISTET GÆLD I ALT	4.658.772

¹ Værdiregulering af kommunens obligationer og investeringsforeningsbeviser

² Hovedsagelig nulstilling af indskud i Landsbyggefonden, værdiregulering af tilbagekøbsrettigheder og nedskrivning vedr. underholdsbidrag

³ Fald i Kommunens gæld til området for affaldshåndtering (årets resultat).

⁴ Hovedsageligt afdrag af gæld gennem modregning i bloktilskuddet og nedskrivning af statens andel af tilgodehavender vedr. underholdsbidrag

⁵ Hovedsagelig efterregistrering i aktiver, der blev anskaffet i tidligere regnskabsår, og som optages direkte på balancen for ikke at have driftsvirkning i 2009

⁶ Skyldes omposteret mellem anlægs- og omsætningsaktiver ifm. salg

⁷ Kan bl.a. henføres til forpligtelser vedr. en gruppe tjenestemænd på forsyningsområdet, som ikke tidligere var medtaget i kommunens opgørelse over tjenestemandspensionsforpligtelsen

Note 14 – Kortfristet gæld til staten

Kommunens kortfristede gæld til staten er i 2009 faldet med 1.201 mio. kr.

Størstedelen af gælden primo 2009 på 2.472 mio. kr. bestod af skyldig skat til staten i forbindelse med kommunens salg af elaktiviteterne i Københavns Energi til DONG.

Den skyldige skat betales over årene 2008-2010 i form af modregning i statens bloktilskud til kommunen. I 2009 udgjorde denne modregning i bloktilskud / skattebetaling 1.697 mio. kr. og er dermed den væsentligste forklaring på faldet i kommunens gæld til staten i 2009.

Note 15 – Skyldige feriepenge

Skyldige feriepenge udtrykker de ansattes krav på ferie med løn. Opgørelsen baseres på data fra KMD.

Opgørelse af feriepengegælden i 2008 indeholdt fejl i forhold til visse grupper af ansatte og i forhold til dobbelt indregning af særlig feriegodtgørelse. Den beløbsmæssige størrelse af de enkelte fejl kendes ikke, men den samlede korrektion heraf indgår som en del af årets forskydning i 2009.

Note 16 – Øvrige finansforskydninger (note til Pengestrømsopgørelsen)

	1.000 kr.
Forskydninger i feriepengegæld	-1.447
Forskydninger i hensættelser til åremålsansatte	9.545
Forskydninger vedr. Koncernservice	-39.259
Betalte leasingydelser	-6.720
Beregnete leasingrenter	857
Lagerforskydninger	-2.730
Direkte posteringer på likvide aktiver	74.504
Korrektion vedr. leasinggæld	-239
Korrektion vedr. fælles formål	1.593
Øvrige forskydninger i gæld og tilgodehavender	1.003.314
I ALT	1.039.418